

อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงิน  
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์  
INFLUENCE OF MODERN INTERNAL AUDITING  
ON THE QUALITY OF THE FINANCIAL STATEMENT  
IN THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS  
IN PHETCHABUN PROVINCE

กิรวยา ทิชฎิฐนารุ

KIRAWAYA THITTITHANATHARN

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

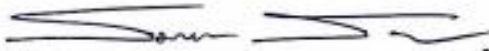
**INFLUENCE OF MODERN INTERNAL AUDITING  
ON THE QUALITY OF THE FINANCIAL STATEMENT  
IN THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS  
IN PHETCHABUN PROVINCE**


**KIRAWAYA THITTITHANATHARN**

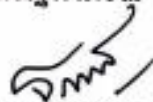
**INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT  
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF  
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY  
SRIPATUM UNIVERSITY  
ACADEMIC YEAR 2019  
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

ชื่อหัวข้อการค้นคว้าอิสระ	อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อ คุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์  INFLUENCE OF MODERN INTERNAL AUDITING ON THE QUALITY OF THE FINANCIAL STATEMENT IN THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN PHETCHABUN PROVINCE
นักศึกษา	กิริยา ทิษฎิชนาธาร รหัสประจำตัว 61500870
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพงษ์ จันทร์งาม

**คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ**


  
.....ประธานกรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัค)

  
.....กรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

  
.....กรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพงษ์ จันทร์งาม)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาดตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

  
.....  


(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

วันที่..... 6 .....เดือน..... ๒๕๖๓ ..... พ.ศ. .... ๒๕๖๓

ชื่อหัวข้อการค้นคว้าอิสระ	อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์
คำสำคัญ	การตรวจสอบภายในสมัยใหม่ คุณภาพของรายงานการเงิน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
นักศึกษา	กิริยา ทิษฏีธนาธาร
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพงษ์ จันทร์งาม
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2562

### บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 97 คน และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนาในการอธิบายผลการศึกษาเบื้องต้น และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions Analysis) ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย 1) ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา พบว่า ผู้จัดทำรายงานการเงินมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายใน รองลงมา คือ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี และด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา พบว่า ผู้จัดทำรายงานการเงินมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ คุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ รองลงมา คือ ด้านความเชื่อถือได้ รองลงมา คือ ด้านการเปรียบเทียบได้ และด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจตามลำดับ

3) ผลการทดสอบสมมติฐานคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน พบว่า คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายในและด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

## กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพงษ์ จันทรงาม โดยได้รับความกรุณาแนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจแก้ไขงานค้นคว้าอิสระดังกล่าวนี้ให้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี และบุคลากรทางการศึกษาที่ท่านเสียสละและเมตตาให้คำปรึกษาแนะนำในการทำงานค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ทุกขั้นตอนทำให้ผู้ศึกษาได้รับประสบการณ์ในการทำการศึกษารู้ถึงคุณค่าของงานค้นคว้าอิสระที่จะช่วยให้การทำงานค้นคว้าอิสระเป็นไปอย่างมีคุณค่ายิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ผู้สอนทุกท่านของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ได้มอบความรู้แก่ข้าพเจ้าจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำวิจัยฉบับนี้ได้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัว ที่ให้โอกาสในการศึกษาและเป็นกำลังใจดี ให้แก่ข้าพเจ้าเสมอมา ขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมงานที่ช่วยสนับสนุนและเป็นกำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาร่วมรุ่น สาขาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดช่วงเวลาที่ได้ทำการศึกษา

สุดท้ายนี้หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้ ด้วย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจศึกษา

กิริยา ธิษณุธนาธาร

ธันวาคม 2562

## สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย .....	I
กิตติกรรมประกาศ .....	III
สารบัญ .....	IV
สารบัญตาราง .....	VI
สารบัญภาพ .....	VIII
<b>บทที่</b>	<b>หน้า</b>
1 บทนำ .....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา .....	1
2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา .....	3
3. กรอบแนวคิดในการศึกษา .....	3
4. สมมติฐานในการศึกษา .....	4
5. ขอบเขตของการศึกษา .....	4
6. ประโยชน์ที่ได้รับ .....	5
7. นิยามศัพท์เฉพาะ .....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	9
1. ข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น .....	9
2. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น .....	15
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน .....	20
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรายงานการเงิน .....	34
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	45
3 วิธีการดำเนินการศึกษา .....	54
1. รูปแบบการศึกษา .....	54
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....	54
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา .....	55
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล .....	57

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการศึกษา.....	60
1. ผลการศึกษา.....	60
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	78
1. สรุปผลการศึกษา.....	78
2. อภิปรายผลการศึกษา.....	84
3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา.....	87
4. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป.....	88
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	96
ประวัติย่อของผู้ศึกษา.....	102



## สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ค่า Tolerance และ ค่า VIF.....	61
2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	62
3 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ จำแนกรายด้านของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	65
4 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจำแนกรายข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	66
5 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านประสิทธิผลการควบคุมภายในจำแนกรายข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	67
6 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี จำแนกรายข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	68
7 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน จำแนกรายด้านของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	69
8 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้ จำแนกรายข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	70
9 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ จำแนกรายข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	70
10 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ จำแนกรายข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	71
11 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านการเปรียบเทียบได้ จำแนกรายข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	72

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพล ต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้.....	73
13 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพล ต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ.....	74
14 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพล ต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเชื่อถือได้.....	75
15 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพล ต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านการเปรียบเทียบได้.....	76
16 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Multiple Regression Analysis.....	77

## สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

ปัจจุบันการตรวจสอบภายในมีความสำคัญกับทุกองค์กร เป็นเครื่องมือสำคัญของฝ่ายบริหารในการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายในองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เนื่องจากการตรวจสอบภายในส่งเสริมให้องค์กรเกิดกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน โดยในปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับระบบการตรวจสอบภายในอย่างมาก เนื่องจากการตรวจสอบภายในเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หลักของรัฐบาลที่นำมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบกับนโยบายรัฐบาลในการจัดระบบบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา หรือ เรียกโดยทั่วไปว่า จังหวัด CEO (Chief Executive Officer) โดยการปรับเปลี่ยนบทบาทและการกระจายอำนาจลงไปในส่วนราชการภูมิภาคและท้องถิ่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารสูงสุดของจังหวัดในลักษณะเบ็ดเสร็จจึงเป็นเหตุผลสนับสนุนที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่หัวหน้าส่วนราชการในส่วนกลางและภูมิภาคต้องมีกลไกหรือผู้ช่วยที่จะให้บริการความเชื่อมั่น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการบริหารจัดการต่อไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ หน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลางทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตน โดยในปี 2542 ได้มีประกาศพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างชัดเจนเป็นฉบับแรกของประเทศไทย ทำให้กระบวนการกระจายอำนาจมีการปฏิรูปอย่างเป็นระบบ และส่งผลให้มีการจัดสรรภาษีและโอนภารกิจต่าง ๆ จากรัฐบาลกลางมาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น (กรุงเทพธุรกิจ, 2556) ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้กำหนดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้น โดยทำหน้าที่ในการตรวจสอบโดยตรง ช่วยให้ฝ่ายบริหารมีความมั่นใจว่าการดำเนินงานนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดคุ้มค่า ข้อมูลทางการเงินมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ รวมถึงมีการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นเครื่องมือในการกำกับพนักงานทุก ๆ คนให้ปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกันด้วยความถูกต้อง บรรลุวัตถุประสงค์และเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร (กรรณิการ์ ตะภา, 2559)

คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ (Modern Internal Audit Quality) คือสิ่งที่สะท้อนจากการตรวจสอบภายในที่ถูกต้อง ปราศจากข้อผิดพลาด และเป็นไปตามมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในที่มีการเปลี่ยนแนวคิดและทัศนคติ จากการจับผิดเป็นการส่งเสริมให้งานประสบความสำเร็จหรือเพิ่มคุณค่า โดยเฉพาะการช่วยติดตามงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ บรรลุเป้าหมาย และเป็นกลไกที่สำคัญประการหนึ่งในกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี (พรทวิ นามเมืองรักษ์, 2555) ประกอบด้วย 1) ด้านประสิทธิภาพของการจัดการความเสี่ยง (Risk Management Efficiency) 2) ด้านประสิทธิผลของการควบคุมภายใน (Internal Control Effectiveness) 3) ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) (นิสา ภาสุกศาสตร์, 2560) ดังนั้นการตรวจสอบภายในต้องสามารถช่วยเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้ดีขึ้น และช่วยให้หน่วยงานบรรลุถึงเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับอย่างเป็นระบบ (มาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ, 2561)

หน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานของรัฐบาล จะต้องจัดทำรายงานการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป หน่วยงานที่เสนอรายงาน คือ หน่วยงานที่ถูกคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลว่ามีผู้จำเป็นต้องนำข้อมูลจากรายงานการเงินของหน่วยงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ และใช้ในการประเมินความรับผิดชอบของหน่วยงานที่มีต่อสาธารณะ หน่วยงานที่เสนอรายงานอาจหมายถึง กระทรวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในการพิจารณากำหนดว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานนั้น นอกจากเข้าหลักเกณฑ์ตามคำนิยามดังกล่าวแล้วยังอาจพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบด้วย ได้แก่ การมีสถานะเป็นนิติบุคคลของหน่วยงานที่มีอำนาจในการควบคุม ถือครอง และใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน เพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ความสำคัญหรือขนาดของหน่วยงาน บทบัญญัติเฉพาะตามกฎหมาย และเหตุผลทางวัฒนธรรมและการเมือง ซึ่งคุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในรายงานการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้รายงานการเงิน ประกอบด้วย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ (ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561) ดังนั้นลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานการเงินทั้ง 4 ประการของหน่วยงานภาครัฐ ถือเป็นข้อมูลทางบัญชีที่มีคุณภาพ ซึ่งผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงาน คือ ผู้อำนวยการกองคลัง และผู้อนุมัติและนำเสนอรายงานการเงิน คือ หัวหน้าหน่วยงาน โดยความรับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานอาจมีการกำหนดที่แตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงานตามโครงสร้างของหน่วยงานนั้น (มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงิน)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพการตรวจสอบภายในแล้ว จะส่งผลให้รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพสูงตามไปด้วย

## วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์

## กรอบแนวคิดในการศึกษา

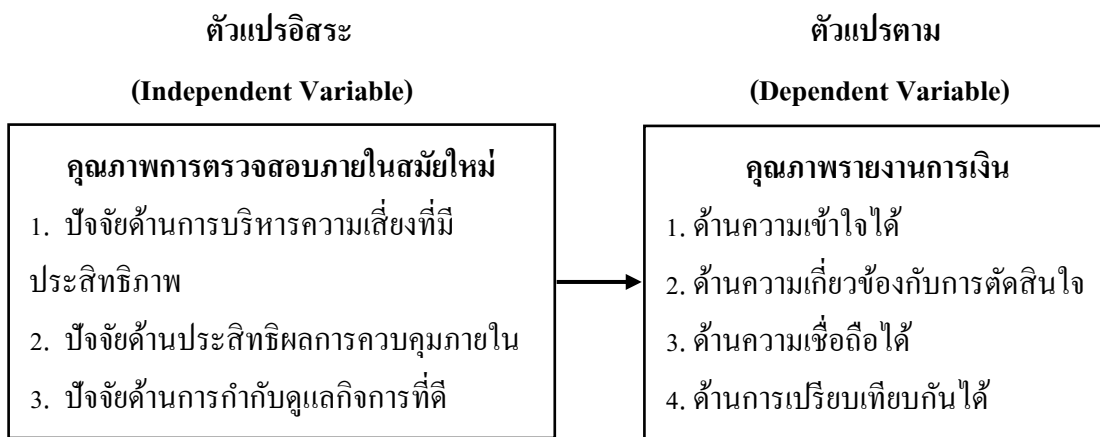
การศึกษานี้ ได้จำแนกตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มดังต่อไปนี้

**1. ตัวแปรอิสระ** คือ คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ โดยประยุกต์จากแนวคิดมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ
- 1.2 ด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน
- 1.3 ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

**2. ตัวแปรตาม** คือ คุณภาพรายงานการเงิน ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านความเข้าใจได้
- 2.2 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
- 2.3 ด้านความเชื่อถือได้
- 2.4 ด้านการเปรียบเทียบกันได้



ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

### สมมติฐานในการศึกษา

**สมมติฐานข้อที่ 1** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านความเข้าใจได้

**สมมติฐานข้อที่ 2** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ

**สมมติฐานข้อที่ 3** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านความเชื่อถือได้

**สมมติฐานข้อที่ 4** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการเปรียบเทียบกันได้

### ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์

#### 1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

- 1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- 1.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรายงานการเงิน

#### 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### 2. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการศึกษา ผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 128 คน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2561)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 97 คน ที่ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

### 3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ประกอบด้วย

3.1.1 ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

3.1.2 ด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน

3.1.3 ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

3.2 ตัวแปรตาม คือ คุณภาพรายงานการเงิน ประกอบด้วย

3.2.1 ด้านความเข้าใจได้

3.2.2 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

3.2.3 ด้านความเชื่อถือได้

3.2.4 ด้านการเปรียบเทียบกันได้

### ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนและการรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ และนำไปสู่ผลการรายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร

### นิยามศัพท์

การศึกษาครั้งนี้ได้นิยามคำศัพท์ที่ให้เป็นตัวแปรในการศึกษาเพื่อกำหนดความหมายในการทำความเข้าใจร่วมกัน ดังนี้



**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government)** หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลาง ทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตนเอง

**ผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงาน** หมายถึง ผู้อำนวยการกองคลัง ทั้งนี้ ความรับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานอาจมีการกำหนดที่แตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงานตามโครงสร้างของหน่วยงานนั้น ๆ

**คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ (Modern Internal Audit Quality)** หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ของงานตรวจสอบภายในที่ถูกต้อง และเป็นไปตามมาตรฐานสากลปฏิบัติงานวิชาชีพ การตรวจสอบภายในที่เหมาะสม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ปราศจากข้อผิดพลาด ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี ตอบสนองความต้องการของผู้บริหารที่ทำให้ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบสามารถนำไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

**การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ (Risk Management Efficiency)** หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากการประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง การวางแผนและกำหนดเทคนิคการตรวจสอบที่จะลดความเสี่ยงในด้านการตรวจสอบให้น้อยที่สุด โดยระบุกิจกรรมหรือกระบวนการหลักๆ ที่มีระดับความเสี่ยงสูงเลือกใช้แนวทางในการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสมโดยเป็นไปในทิศทางเดียวกับระดับความเสี่ยงที่หน่วยงานยอมรับได้

**ประสิทธิผลการควบคุมภายใน (Internal Control Effectiveness)** หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการวางแผนและแก้ไขปัญหาขององค์กรร่วมกันของทุกคนในองค์กรตั้งแต่คณะกรรมการบริหารผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานและผู้ตรวจสอบร่วมกันประชุมเพื่อหาโอกาสที่จะปรับปรุงในส่วนที่สามารถทำให้ดีขึ้นได้ และหาแนวทางป้องกันหรือลดโอกาสไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

**การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)** หมายถึง การควบคุมกระบวนการดำเนินงาน การปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ นโยบาย เป้าหมายขององค์กร เพื่อให้บรรลุตามสิ่งที่กำหนด และมีความสุจริตโปร่งใสตรวจสอบได้ สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย มีการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีบทบาทในการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจหรือร่วมมือกันในการดำเนินงานขององค์กร

**คุณภาพของรายงานการเงิน** โดยลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานการเงิน ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561 หมายถึง

คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในรายงานการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งานการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้

**ความเข้าใจได้ (Understandability)** หมายถึง ข้อมูลในรายงานการเงินต้องสามารถ เข้าใจได้ในทันทีที่ผู้ใช้งานการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลที่ซับซ้อนแต่ถ้าเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจก็ไม่ควรละเว้นที่จะแสดงในรายงานการเงิน จึงต้องมีข้อสมมติว่าผู้ใช้งานการเงินมีความรู้พอสมควรทางการบัญชีและเชิงเศรษฐกิจ

**ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)** หมายถึง ข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องมีความเกี่ยวข้องและช่วยในเรื่องการตัดสินใจของผู้ใช้งานการเงิน โดยข้อมูลนั้นช่วยผู้ใช้งานการเงินในการประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต สามารถยืนยันหรือชี้ให้เห็น ข้อผิดพลาดของการประเมินที่ผ่านมาของผู้ใช้งานการเงินได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของข้อมูลนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลและความมีสาระสำคัญของข้อมูลนั้น

**ความน่าเชื่อถือได้ (Reliability)** หมายถึง ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ ซึ่งข้อมูลที่เชื่อถือได้จะต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีอคติที่มิฉะนั้นสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ซึ่งหมายถึง ข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ การแสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่ทาจขึ้นก็ได้

ข้อมูลที่มีความเป็นกลางจะทำให้รายงานการเงินมีความน่าเชื่อถือ รายงานการเงินจะขาดความเป็นกลางเมื่อหน่วยงานเสนอรายงานให้ข้อมูลที่มีผลทำให้ผู้ใช้งานการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น

การจัดทำรายงานการเงิน หน่วยงานจะต้องใช้ความระมัดระวังในเรื่องความไม่แน่นอนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการเก็บหนี้ การประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวร เป็นต้น หน่วยงานอาจแสดงความไม่แน่นอนดังกล่าวโดยการเปิดเผยถึงลักษณะผลกระทบ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอน เพื่อมิให้สินทรัพย์หรือรายได้แสดงจำนวนสูงเกินไป และมีให้หนี้สินหรือค่าใช้จ่ายแสดงจำนวนต่ำเกินไป

ข้อมูลในรายงานการเงินที่น่าเชื่อถือได้ต้องมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ การไม่แสดงรายการบางรายการอาจทำให้ข้อมูลมีความผิดพลาดหรือจะทำให้ผู้ใช้งานการเงินเข้าใจผิด

**การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)** หมายถึง ผู้ใช้รายงานการเงินจะต้องสามารถเปรียบเทียบรายงานการเงินของหน่วยงานในรอบระยะเวลาต่างกันเพื่อคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น และยังสามารถเปรียบเทียบรายงานการเงินระหว่างหน่วยงานเพื่อประเมินฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ดังนั้น การวัดมูลค่าและการแสดงผลกระทบทางการเงินของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จึงจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติภายในหน่วยงานเดียวกันแต่ต่างรอบระยะเวลา หรือเป็นการปฏิบัติของหน่วยงานแต่ละแห่งก็ตาม

## บทที่ 2

### แนวคิด ทฤษฎีและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเอกสาร เว็บไซต์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรายงานการเงิน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

#### 1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้ให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความหมายไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การแบ่งแยกหน่วยการปกครองออกจากส่วนกลาง โดยให้องค์กรที่จัดตั้งขึ้นในท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินกิจการภายในท้องถิ่นของตนได้ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนซึ่งมิใช่อำนาจในทางนิติบัญญัติและมิใช่อำนาจในทางตุลาการแต่เป็นอำนาจทางบริหารหรือจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ เฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับกองกำลังในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของรัฐให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น สรุปการปกครองท้องถิ่น คือ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้เรื่องการปกครอง โดยการกระทำด้วยตนเอง และมี

การจัดตั้งองค์กรที่เป็นตัวกลางในการให้บริการสาธารณะในการบริหารงานจะเป็นการให้บุคคลภายในท้องถิ่นเลือกตัวแทนภายในท้องถิ่นเข้ามาบริหารตามระบอบประชาธิปไตย

สาลินี อ่อนวงษ์ (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การที่รัฐบาลให้หรือกระจายอำนาจหน้าที่ด้านการบริหารท้องถิ่นให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นรวมทั้งการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการสาธารณะบางอย่างเพื่อชุมชน โดยองค์กรที่มาจากประชาชนในท้องถิ่นทำหน้าที่บริหารท้องถิ่นของตนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และถึงแม้ว่ารัฐบาลจะให้อิสระในการบริหารงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ก็ยังเป็นอิสระภายใต้กรอบนโยบายกฎหมายและการกำกับดูแลของรัฐบาล

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การจัดการปกครองท้องถิ่นของคนในท้องถิ่น การจัดการดังกล่าวกระทำโดยการเลือกบุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาดำเนินการปกครอง ซึ่งท้องถิ่นและชุมชนแต่ละชุมชนดังกล่าวอาจจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันทั้งในด้านพื้นที่ จำนวนประชากร ความเจริญมั่งคั่ง (เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) ทำให้ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นมีลักษณะการปกครองที่มีลักษณะเฉพาะ

ปรีชัช ดาวอุดม (2558) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองท้องถิ่นคือการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินรูปแบบหนึ่งที่ใช้หลักการการกระจายอำนาจ (Decentralization) ที่มุ่งให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เอาชुरुกับกิจการสาธารณะในท้องถิ่นของตนอย่างมีอิสระโดยรัฐทำหน้าที่เป็นผู้กำกับควบคุมให้เป็นไปตามกฎหมาย

Wit, Daniel (1967) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาล มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในเขตอำนาจของตน

จากความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การกระจายอำนาจหน่วยการปกครองออกจากส่วนกลาง โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของตนเองผ่านการเลือกตั้งคณะผู้บริหารให้มาทำหน้าที่บริหาร

ท้องถิ่นของตนเพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องที่ซึ่งการบริหารนั้นเป็นอิสระจากส่วนกลาง แต่ยังคงอยู่ภายใต้กรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐบาล

## 2. รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ (สารานุกรมเสรี, 2560)

2.1 การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทั่วประเทศทุกจังหวัด มี 3 ประเภทได้แก่

2.1.1 เทศบาล แบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามจำนวนประชากรและรายได้ของเทศบาลนั้น ๆ ในพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 มาตรา 9, 10, 11 ได้กำหนดขนาดเทศบาล คือ

เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีการประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะ เป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย

เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่น ชุมชนที่มีมีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้และซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง พระราชกฤษฎีกานั้นให้ ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป ทั้ง มีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลนคร พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

2.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบล มีชื่อย่อเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่ง จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

2.1.3 องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีจังหวัดละหนึ่งแห่ง ยกเว้นกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นการปกครองส่วน ท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการสาธารณประโยชน์ในเขตจังหวัด ตลอดจนช่วยเหลือพัฒนางานของเทศบาล และอบต. รวมทั้งการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อไม่ให้งานซ้ำซ้อน

2.2 การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีการบริหารจัดการ ไม่เหมือนกับรูปแบบทั่วไป จะมีขึ้นเป็นกรณี ๆ ไป ส่วนใหญ่จะเป็นเขตเมืองใหญ่ เช่น เมืองหลวงหรือเมืองท่องเที่ยว ซึ่ง

ไม่เหมาะสมที่จะใช้รูปแบบทั่วไปมาใช้ในการปกครองดังนี้ (ศิโรจน์ ผลพันธิน, และกิตติมา สังข์เกษม, 2558)

2.2.1 กรุงเทพมหานครเป็นองค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีขนาดใหญ่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528

2.2.2 เมืองพัทยา เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย เป็นเมืองที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมา จึงทำให้ประชากรต่างถิ่นอพยพเข้ามาอยู่เพิ่มจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมผั่งเมือง อาชญากรรม และอื่น ๆ เพื่อให้การบริหารเมืองมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว รัฐบาลจึงกำหนดให้พัทยามีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบพิเศษเรียกว่า เมืองพัทยา และมีตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 กำหนดให้การบริการเมืองพัทยาประกอบด้วยสภาเมืองพัทยาและนายกเมืองพัทยา

### 3. อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 2 การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะประกอบไปด้วย (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2553)

3.1 การจัดระบบบริหารราชการของ เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตามมาตรา 16 ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2553)

3.1.1 มีการวางแผนจัดทำแผนพัฒนา โดยเป็นการพัฒนาให้ท้องถิ่นมีความเจริญสะดวกสบาย น่าอยู่ตลอดเวลา มีระบบบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษา รักษาวัฒนธรรมพื้นบ้าน อนุรักษ์ทรัพยากรของท้องถิ่น รวมถึงทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

3.1.2 มีการก่อสร้างโครงการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น เช่น การก่อสร้างถนนสายหลัก ก่อสร้างประปาหมู่บ้าน ก่อสร้างทางระบายน้ำ ก่อสร้างที่จอดรถ คลองน้ำต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุง ซ่อมแซม เพิ่มเติม และดูแลรักษา

3.1.3 มีการทำนุบำรุง ควบคุม ดูแล รักษาท้องถิ่นของตนเอง เช่น ถนน คลอง อาคาร สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ อุปกรณ์ส่วนรวม รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติ

3.1.4 ส่งเสริม พัฒนา และช่วยเหลือคนด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ เด็ก ผู้พิการ และสตรี ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3.2 การจัดระบบบริหารราชการของ อบจ. ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 17 ดังนี้

- 3.2.1 จัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นกับจังหวัด
- 3.2.2 ประสานและสนับสนุนให้อปท. อื่น ๆ รู้จักพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- 3.2.3 แบ่งสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นโดยเป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด
- 3.2.4 อนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากร สิ่งแวดล้อม
- 3.2.5 สนับสนุนการศึกษา และบริหารจัดการการศึกษา
- 3.2.6 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเท่าเทียมกัน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
- 3.2.7 สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีในท้องถิ่น
- 3.2.8 มีระบบการจัดการมลพิษ รวมถึงการกำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล
- 3.2.9 มีการสนับสนุนการลงทุน รวมถึงการท่องเที่ยว
- 3.2.10 สร้าง ปรับปรุง ต่อเติม ซ่อมแซม ถนน คลองที่เชื่อมต่อระหว่าง อปท. อื่น
- 3.2.11 มีระบบการบริหารจัดการตลาดกลางของท้องถิ่นตนเอง
- 3.2.12 ส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมที่ดีงามในท้องถิ่น
- 3.2.13 ส่งเสริมการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อของโรงพยาบาลจังหวัด
- 3.2.14 มีบริการขนส่ง และมีการบรรเทาเมื่อเกิดภัยต่าง ๆ เช่น อุทกภัย ภัยธรรมชาติ
- 3.2.15 มีการบริหารจัดการให้ท้องถิ่นมีความสงบสุข เรียบร้อย และปลอดภัย
- 3.2.16 ให้การช่วยเหลือและบริการส่วนราชการ อปท. อื่น เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

สรุป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบการกระจายอำนาจทางการปกครองจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น โดยท้องถิ่นมีอิสระในการตัดสินใจ กำหนดทิศทาง นโยบายและการบริหารจัดการได้ในระดับหนึ่ง เพื่อจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึงตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น รวมทั้งยังเป็นกระบวนการเรียนรู้ในระบบประชาธิปไตยของประชาชน โดยการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นในท้องถิ่นของตนเอง และให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการบริหารงานที่เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน



#### 4. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

4.1 ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล โดยภารกิจของรัฐบาลต้องให้บริการกับชุมชนต่าง ๆ เห็นได้ชัดว่าในการให้บริการกับชุมชนนั้น รัฐบาลต้องใช้งบประมาณเป็นหลัก ซึ่งส่วนมากงบประมาณของรัฐบาลมีจำกัด อาจไม่เพียงพอและทั่วถึง ซึ่งถ้าจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณที่เพียงพอจะให้บริการและสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ของตนเองได้ จึงเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเป็นอย่างดี ในเรื่องการเงิน ตัวบุคคล รวมถึงความทันเวลาในการให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น

4.2 เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยแท้จริง ซึ่งประเทศมีขนาดกว้าง ประชาชนแต่ละท้องถิ่นที่มีความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหาร จะสามารถเข้าถึงและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองได้ดีกว่าการรอรับการบริการจากรัฐบาล ซึ่งอาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและอาจเกิดความล่าช้าได้

4.3 เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็นโดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นสามารถจัดเก็บภาษีอากรได้ เป็นการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการในท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศอย่างมาก ถึงแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้รอบคอบ

4.4 เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

#### 5. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2555) ได้สรุปความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

5.1 การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรากฐานของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เพราะถือว่าเป็นการให้ประชาชนรู้จักการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ในการเป็นพลเมือง เพื่อนำไปสู่การเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์

5.2 การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น หรือชุมชน ได้ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมที่จะรู้ปัญหาได้ดีกว่าคนนอกพื้นที่ ส่งผลให้การแก้ปัญหาเป็นไปโดยประสิทธิภาพ

5.3 การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เพราะแต่เดิมรัฐบาลดำเนินกิจการเกี่ยวกับการปกครองหรือการบริการสาธารณะเอง เมื่อมอบอำนาจบางส่วนให้กับองค์กรอื่น แล้วภาระของรัฐบาลจึงลดลง แต่ทั้งนี้ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลด้วย

5.4 การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการเข้ามาบริหารงานในท้องถิ่นนั้น ดังนั้นจึงเป็นการส่งเสริมให้บุคคลเข้าร่วมดำเนินงานทางการเมืองการปกครองเพื่อสร้างนักการเมืองสู่การบริหารประเทศในอนาคต

5.5 การปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เมื่อประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองแล้ว จะทำให้คนในท้องถิ่นนั้นตระหนักถึงคุณค่าและเกิดจิตสำนึกที่ดีในการรักษาผลประโยชน์ของชุมชน นอกจากนี้คนในชุมชนยังสามารถเข้ามาแก้ไขปัญหาเพราะรู้จักปัญหาได้ดีกว่า เข้าร่วมตรวจสอบเป็นการถ่วงดุลอำนาจ

สรุป ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจของรัฐบาลไปสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งเป็นประชาชนในพื้นที่ได้แก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเองได้ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทำให้ให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองและเข้าร่วมตรวจสอบเป็นการถ่วงดุลอำนาจ ถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

## ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

### 1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้จัดทำรายงานการเงิน

ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงิน ได้ระบุ ความรับผิดชอบต่อรายงานการเงินว่า ความรับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานอาจมีการกำหนดที่แตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงานตามโครงสร้างของหน่วยงานนั้น ๆ

ตัวอย่างเช่น โดยทั่วไปผู้รับผิดชอบต่อรายงานการเงิน แบ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงาน คือ ผู้อำนวยการกองคลัง และผู้อนุมัติและนำเสนอรายงานการเงิน คือ หัวหน้าหน่วยงาน เป็นต้น

ผู้อำนวยการกองคลัง ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ตำแหน่งประเภทอำนาจการท้องถิ่น สายงานบริหารงานการคลัง โดยสายงานนี้คลุมถึงตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติทางด้านการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย วางแผน ควบคุม มอบหมายงาน ตรวจสอบ ประเมินผลและรับผิดชอบการปฏิบัติงานทางด้านการบริหารงานคลังหลายด้าน เช่น งานการคลัง งานการเงินและบัญชี งานการจัดเก็บรายได้ งานรวบรวมข้อมูลสถิติและวิเคราะห์งบประมาณ งานพัสดุ งานธุรการ งานการจัดการ เงินกู้ งานจัดระบบงาน งานบริหารงานบุคคล งานตรวจสอบเกี่ยวกับการเบิกจ่าย ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเสนอแนะและให้คำปรึกษาแนะนำ การทำความเข้าใจและสรุปรายงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการอนุญาตที่เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานการคลัง เก็บรักษาทรัพย์สินที่มีค่าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์, 2561)

## 2. หน้าที่และความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าหน่วยงานระดับกองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขนาดเล็ก หรือในฐานะหัวหน้าฝ่าย ที่มีลักษณะงานเกี่ยวกับการวางแผน บริหารจัดการ อำนาจการสั่งราชการ มอบหมายกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ ประเมินผลงาน ตัดสินใจแก้ไขปัญหาในงานด้านการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยากและคุณภาพของงานค่อนข้างสูงมาก โดยปกครองผู้อยู่ได้บังคับบัญชาพอสมควร และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายโดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

### 2.1 ด้านแผนงาน

2.1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าหมายแนวทางการคลัง เพื่อวางแผนและจัดทำแผนงาน โครงการในการพัฒนาหน่วยงาน

2.1.2 ร่วมวางแผน/โครงการ หรือแผนการปฏิบัติงาน รวมทั้งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานด้านงานการคลัง งานการเงินและบัญชี งานงบประมาณ งานการจัดเก็บรายได้และงานการพัสดุ หรืองานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแบบแผนในการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและสอดคล้องนโยบายและแผนกลยุทธ์

2.1.3 ติดตาม เร่งรัด การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการ หรือแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนประเมินผลและรายงานการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปตาม เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานตามที่กำหนดไว้

2.1.4 ร่วมวางแผนทางการศึกษา วิเคราะห์รวบรวมข้อมูลสถิติด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ รวมทั้งเสนอแนะทางพัฒนาการปฏิบัติงานหรือระบบงาน เพื่อให้มีการบูรณาการ แผนงานกิจกรรม ขั้นตอนสำคัญให้เป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานตามที่ กำหนด

2.1.5 ร่วมวางแผนในการจัดทำแผนที่ภาษี จัดหาพัสดุ การเบิกจ่ายเงินประจำไตรมาส เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ ให้มีพัสดุเพียงพอต่อการใช้งาน และการจ่ายเงิน เป็นไปตามงบประมาณรายจ่ายประจำปี

2.1.6 ร่วมวางแผนทางการศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะทางพัฒนาการปฏิบัติงาน หรือระบบงานของหน่วยงานที่สังกัด เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ภายใต้ข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ บุคลากร และเวลา

2.1.7 วางแผนการใช้จ่ายเงินสะสม และการจ่ายขาดเงินสะสม เพื่อไม่ให้กระทบ กับสถานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการตรวจสอบการ ดำเนินการใช้จ่ายเงินงบกลาง เงินอุดหนุน เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบและหนังสือสั่งการ

## 2.2 ด้านบริหารงาน

2.2.1 จัดระบบงาน วิธีการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน เพื่อเป็นแนวทางการ ปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

2.2.2 มอบหมาย กำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม ให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ใน เรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ ตามที่กำหนดไว้

2.2.3 พิจารณาอนุมัติ อนุญาตการดำเนินการต่าง ๆ ตามภารกิจที่หน่วยงาน รับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

2.2.4 จัดระบบการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิเคราะห์ผลดี ผลกระทบ ปัญหา อุปสรรค เพื่อให้การสนับสนุนหรือทำการปรับปรุงแก้ไข

2.2.5 ร่วมกำหนดรายจ่ายของหน่วยงานเพื่อให้เกิดการประหยัดและคล่องตัวใน การปฏิบัติงาน โดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.6 ควบคุมดูแล ตรวจสอบ ติดตาม ให้คำแนะนำ วิเคราะห์ ทำความเห็นและ ตรวจสอบงานการคลังหลายด้านเช่น งานการคลัง งานการเงินและบัญชี งานการจัดเก็บรายได้ งาน

รวบรวมข้อมูลสถิติและวิเคราะห์งบประมาณ งานพัสดุ งานจัดการเงินกู้ งานรับรองสิทธิ งานเบิกเงินงบประมาณ งานควบคุมการเบิกจ่าย งานการเก็บรักษาทรัพย์สินที่มีค่าและหลักฐานแทนตัวเงิน เป็นต้น เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้องและเป็นไปตามกฎระเบียบสูงสุด

2.2.7 ควบคุมดูแล ตรวจสอบและจัดทำรายงานการเงินการบัญชีต่าง ๆ รายงานการปฏิบัติงาน รายงานประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ หรือรายงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้อย่างตรงเวลา

2.2.8 ควบคุมดูแลการดำเนินการให้มีการชำระภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เพื่อให้สามารถเก็บรายได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2.9 ตรวจสอบการเบิกจ่ายวัสดุครุภัณฑ์ การจัดซื้อและการจัดจ้างเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎระเบียบและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2.10 ควบคุมและตรวจจ่ายเงินตามฎีกา หรือควบคุมการขอเบิกเงิน การนำส่งเงิน และการนำส่งเงินไปสำรองจ่าย เพื่อให้เป็นไปตามกฎระเบียบอย่างถูกต้องและเหมาะสมมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2.11 วิเคราะห์และเสนอข้อมูลทางด้านการคลัง การเงิน การบัญชีและการงบประมาณเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.12 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ เอกชน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือหรือบูรณาการงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

2.2.13 ตอบปัญหา ชี้แจงและดำเนินการเป็นกรรมการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เช่น เป็นกรรมการรักษาเงิน เป็นกรรมการตรวจการจ้าง เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ ฯลฯ เป็นต้น เพื่อควบคุมให้การกิจดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

### 2.3 ด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล

2.3.1 จัดระบบงานและอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานให้สอดคล้องกับภารกิจ ปริมาณงานและงบประมาณเพื่อให้ปฏิบัติราชการเกิดประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า

2.3.2 ติดตามและประเมินผลงานของเจ้าหน้าที่ในบังคับบัญชา เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานและบรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

2.3.3 ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ใน บังคับบัญชา ให้มีความสามารถและสมรรถนะที่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ

2.3.4 จัดรูปแบบและวางแนวทางการปฏิบัติราชการของบุคลากรในหน่วยงานให้มีความเหมาะสมและมีความยืดหยุ่นต่อการปฏิบัติงาน โดยกำหนดหรือมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ที่มี ลักษณะงานสอดคล้องหรือเกือบลักษณะ สามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ทุกตำแหน่ง เพื่อให้การ ดำเนินงานเกิดความคล่องตัวและมีความต่อเนื่อง

2.3.5 สอนงาน พัฒนาการปฏิบัติงาน ฝึกอบรมหรือถ่ายทอดความรู้แก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่กำกับให้มีความเชี่ยวชาญและสามารถ ปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานอย่างยั่งยืน

## 2.4 ด้านบริหารทรัพยากรและงบประมาณ

2.4.1 กำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ทรัพยากรและงบประมาณของหน่วยงาน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย พันธกิจ และเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4.2 ติดตาม ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรและงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

2.4.3 ควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณ การเงิน การ คลัง และวัสดุ ครุภัณฑ์ เกิดประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และเป็นไปตามเป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ที่ กำหนด

2.4.4 ร่วมหรือวางแผนและประสานกิจกรรมให้มีการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน ที่รับผิดชอบ ทั้งด้านงบประมาณ อาคารสถานที่และอุปกรณ์ในการทำงาน เพื่อให้การทำงานเกิด ประสิทธิภาพ คุ้มค่า และบรรลุเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัด โดยอาจพิจารณา นำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาดำเนินการและใช้จ่ายร่วมกัน

2.4.5 ร่วมหรือบริหารและกำหนดแนวทางการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรหรือ งบประมาณตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสูงสุด

สรุป ผู้อำนวยการกองคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ควบคุม ตรวจสอบ และจัดทำรายงานการเงินการบัญชีต่าง ๆ ของหน่วยงาน โดยปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานกำหนด ตำแหน่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านแผนงาน ด้านบริหารงาน ด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล และด้านบริหารทรัพยากรและงบประมาณ จึงเป็นที่มาของการ เลือกรูปแบบตัวอย่าง เพื่อให้ปฏิบัติงานของผู้บริหารกองคลังมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

## แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน

กระทรวงการคลัง (2561 : 1) กระทรวงการคลังกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการตรวจสอบภายในนับว่าเป็นเครื่องมือหรือผู้ช่วยที่สำคัญของผู้บริหารหน่วยงานในการติดตามและประเมินการปฏิบัติงานของส่วนงานต่าง ๆ ภายในหน่วยงานรวมทั้งการเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการที่จะทำ ให้ผลการดำเนินงานสามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐนั้น ได้กำหนดให้มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในระดับสากล คือ มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for The Professional Practice of Internal Auditing) ที่กำหนดโดยสถาบันผู้ตรวจสอบภายในของสหรัฐอเมริกา (The Institute of Internal Auditors : IIA) อันจะทำให้ การปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐได้รับการยอมรับจากผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

สำหรับมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐฉบับนี้จะใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในมีผลการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

### 1. ความหมายของการตรวจสอบภายใน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ความหมายของการตรวจสอบภายในไว้ดังนี้

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง (2561) ได้ให้คำนิยามการตรวจสอบภายในไว้ว่า เป็นกิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐให้ดีขึ้น และจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษา อย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ให้ดีขึ้น และจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและ

วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมิน และปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2558 : 1) การตรวจสอบภายใน (Internal Auditing) คือ การให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร มีส่วนช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ด้วยการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร มีส่วนช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม การกำกับดูแล โดยผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ เสนอแนะและให้คำปรึกษาจากกระบวนการตรวจสอบภายใน ปัจจุบันการตรวจสอบภายในได้พัฒนาบทบาทและรูปแบบการตรวจสอบ โดยมุ่งเน้นที่จะเปลี่ยนทัศนคติที่บุคคลภายนอกมักมองในด้านลบจากการจับผิดมาเป็นการส่งเสริมให้งานประสบความสำเร็จหรือเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร ผู้ตรวจสอบภายในควรรับฟังข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ประสานงานหรือเป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขให้งานทุกส่วนดำเนินไปสู่เป้าหมายขององค์กร

การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมการให้หลักประกันอย่างเที่ยงธรรมและการให้คำปรึกษาอย่างเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายใน ช่วยให้องค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ และเป็นระเบียบ (ที่มา : The Institute of Internal Auditors : IIA)

ศิลปพร ศรีจันเพชร (2554) การตรวจสอบภายใน คือ การให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร การตรวจสอบภายในสามารถช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย โดยประเมินและปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

The Institute of International Auditors (2010) การตรวจสอบภายใน (Internal Auditing) คือ การให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร ทำให้้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการดำเนินงานการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ และเป็นระเบียบ โดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในขององค์กรจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ เสนอแนะ และให้คำปรึกษาจากกระบวนการตรวจสอบภายในนั้นปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กร

สรุปการตรวจสอบภายใน เป็นกระบวนการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษา อย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้บรรลุ



วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดภายใต้การบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลที่ดี ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

## 2. ความเป็นมาของการตรวจสอบภายใน

ความเป็นมาของการตรวจสอบภายในภาครัฐ (กลุ่มตรวจสอบภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2557) งานตรวจสอบภายในภาครัฐ เกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2505 ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. 2505 ได้กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการ มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในหรือผู้ตรวจสอบภายใน โดยได้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงิน การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงด้านอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา โดยรายงานผลการตรวจสอบนั้นให้แก่หัวหน้าส่วนราชการโดยตรงอย่างน้อยเดือนละครั้ง และต่อมาในปี พ.ศ. 2516 ข้อกำหนดเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายในได้ถูกนำไปกำหนดไว้ในระเบียบ การรับจ่าย การเก็บรักษา และการนำส่งเงินของส่วนราชการ พ.ศ. 2516 แทน โดยกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการซึ่งไม่ต่ำกว่าชั้นตรีอย่างน้อย 2 คน เป็นกรรมการตรวจสอบการเงินประจำเดือนทุกเดือน และมีการแก้ไขปรับปรุงในปี พ.ศ. 2520 โดยเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในจากเดิมที่กำหนดให้ทำงานในลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบการเงินเป็นแต่งตั้ง ข้าราชการอย่างน้อย 1 คน เป็นผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการนั้น หรือของส่วนราชการในส่วนภูมิภาคในจังหวัดนั้น

พ.ศ. 2519 คณะรัฐมนตรีได้มีมติกำหนดให้ส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่เทียบเท่า รวมถึงจังหวัดทุกจังหวัดมีตำแหน่งที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการหรือของจังหวัดโดยเฉพาะ โดยให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี และให้กระทรวงการคลังเป็นผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรม

พ.ศ. 2531 – 2532 กระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นสมควรให้มีการส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันให้ส่วนราชการมีการตรวจสอบภายในที่เป็นระบบเพื่อสามารถเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติงานของส่วนราชการในความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดเป็นระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2532 ซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายในปี พ.ศ. 2542

ในปลายปี พ.ศ. 2541 ถึงต้นปี 2542 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบประจำกระทรวงเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในภาพรวมของกระทรวง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในให้เป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการควบคุมติดตาม การใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน งาน หรือ โครงการต่าง ๆ และให้จัดตั้งกลุ่มงานตรวจสอบภายในในระดับกระทรวง เพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการและทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในของกระทรวง โดยมุ่งเน้นการตรวจสอบงานโครงการที่มีความสำคัญ หรือที่มีความเสี่ยงสูง หรือที่มีสัญญาณบอกเหตุว่าอาจมีความเสียหายเกิดขึ้น โดยประสานแผนการตรวจสอบกับหน่วยตรวจสอบภายในระดับกรมเพื่อให้การตรวจสอบมีขอบเขตงานที่กว้างขวางและไม่ซ้ำซ้อนกัน

### 3. ประเภทของการตรวจสอบภายใน

ลักษณะการดำเนินงานในแต่ละองค์กรย่อมมีความหลากหลายและมีความแตกต่างกัน ทำให้จำเป็นต้องใช้วิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมเพื่อที่จะทำให้เชื่อได้ว่างานตรวจสอบภายในนั้นครอบคลุมถึงกิจกรรมอื่น ๆ ขององค์กร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็งในการบริหารงาน ระบบการควบคุมภายใน ความถูกต้อง น่าเชื่อถือเกี่ยวกับข้อมูลบัญชีการเงิน ควบคุมและการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษา รวมถึงการควบคุม การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่ง การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความประหยัดในเรื่องการบริหารจัดการของผู้บริหารในองค์กร จากนั้นรวบรวมข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยจัดทำรายงานเสนอแนะแก่ฝ่ายบริหาร เพื่อพิจารณาสั่งการแก้ไขปรับปรุงต่อไป

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการตรวจสอบแต่ละระบบงาน หรือแต่ละกิจกรรมจะมีส่วนสำคัญในการกำหนดวิธีการตรวจสอบ และสามารถแยกประเภทของการตรวจสอบภายในที่ใช้กันโดยทั่วไปเป็น 7 ประเภท ดังนี้ (สถาบันเพื่อการบริหารและพัฒนา, 2553)

- 3.1 การตรวจสอบทางการเงินและบัญชี (Financial Auditing)
- 3.2 การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Auditing)
- 3.3 การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Auditing)
- 3.4 การตรวจสอบการบริหาร (Management Auditing)
- 3.5 การตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Operation Auditing)
- 3.6 การตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ (Information System Auditing)
- 3.7 การตรวจสอบพิเศษ (Special Auditing)

### 4. วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบภายใน คือ การปฏิบัติงานโดยอิสระปราศจากการแทรกแซงในการทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรด้วยการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ ประเมิน ให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ เพื่อ

สนับสนุนผู้ปฏิบัติงานทุกระดับขององค์กร สามารถปฏิบัติหน้าที่และดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลการดำเนินงานตรวจสอบภายในจะอยู่ในรูปของรายงานผลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร รวมถึงการสนับสนุนให้มีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพภายใต้ค่าใช้จ่ายและการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยความเสี่ยงของกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดทิศทางการทำงานของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการตรวจสอบภายใน ซึ่งหมายถึงการวางแผนงานตรวจสอบภายในจากข้อมูลของการวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร (กลุ่มงานมาตรฐานด้าน การตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง, 2554)

### 5. มาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

กระทรวงการคลังได้กำหนดมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการตรวจสอบภายในนับว่าเป็นเครื่องมือหรือผู้ช่วยที่สำคัญของผู้บริหารหน่วยงานในการติดตามและประเมินการปฏิบัติงานของส่วนงานต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน รวมทั้งการเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการที่จะทำให้ผลการดำเนินงานสามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐนั้น ได้กำหนดให้มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในระดับสากล คือ มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for The Professional Practice of Internal Auditing) ที่กำหนดโดยสถาบันผู้ตรวจสอบภายในของสหรัฐอเมริกา (The Institute of Internal Auditors : IIA) อันจะทำให้การปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐได้รับการยอมรับจากผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (กระทรวงการคลัง, 2561)

#### มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

5.1 การบริหารงานตรวจสอบภายใน หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องบริหารงานตรวจสอบภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสามารถสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับหน่วยงานของรัฐ

##### 5.1.1 การบริหารงานตรวจสอบภายในอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามภารกิจงานตรวจสอบภายในที่กำหนดในกฎบัตรการตรวจสอบภายใน

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นไปตามค่านิยมของการตรวจสอบภายในที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ มาตรฐานและจรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน

การปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานตรวจสอบภายในสอดคล้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบัน แนวโน้ม และประเด็นที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐได้

5.1.2 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสามารถสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับหน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยในการบริหารงานตรวจสอบภายใน ต้องคำนึงถึงยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์และความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมกระบวนการ กำกับดูแล การบริหารความเสี่ยงและการควบคุม รวมทั้งการให้ความเชื่อมั่นอย่างเที่ยงธรรมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

## 5.2 ลักษณะของงานตรวจสอบภายใน

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องสามารถประเมินและช่วยสนับสนุนให้มีการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของหน่วยงานของรัฐ โดยใช้วิธีการที่เป็นระบบ หลักเกณฑ์และอาศัยความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้การตรวจสอบภายในจะมีความน่าเชื่อถือและเพิ่มคุณค่า เมื่อผู้ตรวจสอบภายในมีการปฏิบัติงานในเชิงรุกและการประเมินผลของผู้ตรวจสอบภายในได้ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างลึกซึ้ง รวมทั้งได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

### 5.2.1 การกำกับดูแล

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องสามารถประเมินและให้คำแนะนำที่เหมาะสมในการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ เพื่อการกำหนดยุทธศาสตร์และการดำเนินงาน การกำกับดูแลกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุม การเสริมสร้างจรรยาบรรณและคุณค่าเพิ่มให้เกิดภายในหน่วยงานของรัฐ การให้ความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบ การสื่อสารข้อมูล ความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยงานภายในหน่วยงานของรัฐ และการประสานงานและสื่อสารข้อมูลระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ผู้ตรวจสอบภายในและผู้ตรวจสอบภายในผู้ให้บริการให้ความเชื่อมั่นอื่น ๆ และฝ่ายบริหารของหน่วยงานของรัฐ

### 5.2.2 การบริหารความเสี่ยง

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องสามารถประเมินความมีประสิทธิภาพและสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยวัตถุประสงค์ของหน่วยงานมีส่วนสนับสนุนและเป็นไปในทิศทางเดียวกับพันธกิจของหน่วยงาน มีการระบุและประเมินความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ เลือกใช้แนวทางในการตอบสนองความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยเป็นไปในทิศทางเดียวกับระดับความเสี่ยงที่หน่วยงานยอมรับได้และมีการสื่อสารข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับ

ความเสี่ยงที่ถูกตรวจพบทั่วทั้งหน่วยงานอย่างทันเวลา เพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ นำมาปรับปรุงการดำเนินงานภายในหน่วยงาน

### 5.2.3 การควบคุม

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องมีส่วนสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการควบคุมในเรื่องต่าง ๆ ที่เหมาะสมและเพียงพอ โดยการประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการควบคุม รวมทั้งสนับสนุนให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต้องประเมินถึงความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุม เพื่อให้การควบคุมที่มีอยู่สามารถตอบสนองความเสี่ยงภายใต้การกำกับดูแล การดำเนินงาน และระบบข้อมูลสารสนเทศในเรื่องต่าง ๆ เช่น การบรรลุมิติวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ของหน่วยงานของรัฐ ความถูกต้อง ครบถ้วน และความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศด้านการเงินและการดำเนินงาน ความมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน การดูแลและรักษาทรัพย์สิน และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ข้อบังคับ นโยบาย วิธีการปฏิบัติงานและข้อสัญญาต่าง ๆ

### 5.2.4 การวางแผนการปฏิบัติงาน

ผู้ตรวจสอบภายในต้องจัดทำแผนการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ขอบเขตระยะเวลาและการจัดสรรทรัพยากร โดยแผนการปฏิบัติงานต้องพิจารณาถึงยุทธศาสตร์วัตถุประสงค์และความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

### 5.2.5 การปฏิบัติงาน

ผู้ตรวจสอบภายในต้องระบุนิวเคราะห์ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

### 5.2.6 การรายงานผลการตรวจสอบ

หลักเกณฑ์ในการรายงานผลการตรวจสอบ รายงานผลการตรวจสอบต้องประกอบด้วย วัตถุประสงค์ขอบเขต และผลการตรวจสอบ โดยการรายงานผลการตรวจสอบต้องมีผลการตรวจสอบซึ่งผลการตรวจสอบนั้น จะรวมถึงข้อสรุป ข้อเสนอแนะ และแผนการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานที่เหมาะสม และมีการเผยแพร่รายงานผลการตรวจสอบให้บุคคลภายนอกหน่วยงานของรัฐทราบ ต้องระบุข้อจำกัดในการเผยแพร่และการนำผลการตรวจสอบไปใช้ต่อด้วย

คุณภาพของรายงานผลการตรวจสอบ การรายงานผลการตรวจสอบต้องรายงานด้วยความถูกต้องเที่ยงธรรม ชัดเจน รัดกุม สร้างสรรค์ครบถ้วน และทันกาล

การรายงานผลการตรวจสอบด้วยความถูกต้อง คือ โดยปราศจากข้อผิดพลาดและการบิดเบือนโดยให้มีลักษณะตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริง

การรายงานด้วยความเที่ยงธรรม คือ มีความยุติธรรม ไม่อคติไม่ลำเอียงและเป็นผลที่ได้มาจากการประเมินข้อเท็จจริงและสถานการณ์ทั้งหมดอย่างยุติธรรมและสมดุล

การรายงานด้วยความชัดเจน คือ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และเป็นเหตุเป็นผล หลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์เทคนิคที่ไม่จำเป็น รวมถึงมีการกล่าวถึงข้อมูลที่สำคัญ และเกี่ยวข้องไว้อย่างครบถ้วน

การรายงานที่รัดกุม คือ ตรงประเด็น ไม่เกินข้อ ไม่ซ้ำซ้อน และไม่มีการนำเสนอรายละเอียดปลีกย่อยที่ไม่จำเป็น

การรายงานที่สร้างสรรค์เป็นการสร้างประโยชน์ให้กับผู้รับบริการและหน่วยงาน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงในส่วนที่จำเป็น

การรายงานที่ครบถ้วน เป็นการนำเสนอข้อมูลที่มีใจความสำคัญต่อผู้อ่านรายงานอย่างครบถ้วน ซึ่งรวมถึงข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องตลอดจนการให้ข้อสังเกตต่าง ๆ ที่เป็นการสนับสนุนข้อเสนอแนะและสรุปผลการตรวจสอบ

การรายงานที่ทันกาล คือ การรายงานที่ทันเวลา โดยเปิดโอกาสให้ฝ่ายบริหารได้ดำเนินการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

#### 5.2.7 การติดตามผล

หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องกำหนดและรักษาระบบการติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ ต้องกำหนดกระบวนการติดตามผลการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้มีการสั่งการให้มีการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ได้นำเสนอในรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้ยอมรับความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ และกำหนดกระบวนการติดตามผลการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่า หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้มีการสั่งการให้มีการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ได้นำเสนอในรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้ยอมรับความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ

#### 5.2.8 การยอมรับสภาพความเสี่ยงของฝ่ายบริหาร

ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีความเห็นว่า ความเสี่ยงที่เหลืออยู่ที่ฝ่ายบริหารยอมรับนั้น อาจจะไม่อยู่ในระดับที่หน่วยงานของรัฐสามารถยอมรับได้ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องหารือกับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หากยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาหาข้อยุติต่อไป

5.3 หน่วยงานของรัฐ ในหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ หมายความว่า

5.3.1 ส่วนราชการ

5.3.2 รัฐวิสาหกิจ

5.3.3 หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

5.3.4 องค์กรมหาชน

5.3.5 ทุณหมนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

5.3.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.3.7 หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

ในการบริหารงานทั่วไปของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ให้หน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

## 6. ความสำคัญของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่

การตรวจสอบภายใน เป็นการให้ความเชื่อมั่นแก่ฝ่ายบริหารว่าองค์กรมีการบริหารจัดการด้านการดำเนินงาน รวมถึงด้านการเงิน ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร รายงานผลการตรวจสอบแก่ผู้บริหาร และสามารถให้คำปรึกษาแก่ฝ่ายบริหารในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น การตรวจสอบภายในสามารถช่วยให้ผลักดันให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ (กรมบัญชีกลาง, 2546)

6.1 ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี (Good Corporate Governance) และความ โปร่งใสในการปฏิบัติงาน (Transparency) ป้องกันการประพฤติมิชอบหรือการทุจริตและเป็นการ ลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจนทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์

6.2 ส่งเสริมให้มีการบันทึกบัญชี ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้ง รายงานผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งผลให้องค์กรมีข้อมูลหรือรายงานการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นพื้นฐานของ หลักความ โปร่งใส (Transparency) และความสามารถตรวจสอบได้ (Auditability)

6.3 ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน (Efficiency and Effectiveness of Performance) ขององค์กรเนื่องจากการตรวจสอบภายในเป็นการประเมินผลและวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลการปฏิบัติงานจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยปรับปรุงระบบงานให้สะดวก รวดกุม ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนและช่วยให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ลดเวลาและค่าใช้จ่าย ทั้งยังเป็น สื่อกลางระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในการประสานและลดปัญหาความไม่เข้าใจในนโยบาย ขององค์กร

6.4 เป็นมาตรการถ่วงดุลแห่งอำนาจ (Check and Balance) ส่งเสริมให้เกิดการจัดสรรการใช้ทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างเหมาะสม ตามลำดับความสำคัญเพื่อให้ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

6.5 ให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Warning Signals) ของการประทุมิชอบหรือการทุจริตในองค์กรลดโอกาสความร้ายแรงและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นรวมทั้งเพื่อเพิ่มโอกาสของความสำเร็จของงาน

## 7. บทบาทการตรวจสอบภายในสมัยใหม่

การตรวจสอบภายในเดิมนั้นการตรวจสอบด้านความถูกต้องและกฎระเบียบทางการเงินการบัญชี (Financial Based) มีภาพลักษณ์ในด้านการจับผิดและการทักท้วงเรียกเงินคืน แต่ลักษณะการตรวจสอบสมัยใหม่เป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Result Based) โดยพิจารณาความเสี่ยงที่อาจเกิดและมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ขององค์กร ดังนี้ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2558)

7.1 การพัฒนางานให้ทันสมัยและปฏิบัติงานตรงกับวัตถุประสงค์ขององค์กร การตรวจสอบสมัยใหม่เน้นการให้สารสนเทศต่อคณะกรรมการองค์กร โดยเสนอรายงานในเรื่องที่เป็นสาระสำคัญในการบริหารปรับปรุงงาน

7.2 การตรวจสอบตามผลการประเมินความเสี่ยง ผู้ตรวจสอบจะต้องเข้าใจถึงกระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยผู้ตรวจสอบจะต้องสามารถพิจารณาได้ว่ากิจกรรมไหนมีระดับความเสี่ยงสูงแล้วจึงเลือกกิจกรรมนั้นมาตรวจสอบ วางแผนและกำหนดเทคนิคการตรวจสอบเพื่อที่จะลดความเสี่ยงด้านการตรวจสอบให้น้อยที่สุด

7.3 การตรวจสอบแบบมีส่วนร่วมและการประเมินผลตนเอง เป็นการตรวจสอบโดยการประชุม ประสานงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน กับผู้ตรวจสอบ รวมถึงการวางแผนการแก้ปัญหาในองค์กรร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเข้าใจและยอมรับผลจากการตรวจสอบ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขและการบริหารงาน เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร

7.4 การตรวจสอบในเชิงรุกแบบก้าวหน้าและสร้างสรรค์ เป็นการตรวจสอบแบบการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา ไม่ใช่การตามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว และเน้นการส่งเสริมหรือสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งที่ดีต่อองค์กร

## 8. คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่

งานตรวจสอบภายในที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร และช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่เป็นไปตาม



เป้าหมาย และนโยบายขององค์กรภายใต้การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล รวมทั้งการกำกับดูแลที่ดี

การตรวจสอบภายในที่มีคุณภาพ ควรพิจารณาถึงกระบวนการในการตรวจสอบภายในที่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่ใช้ในการอ้างอิงกันในระดับสากล คือ มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (Standards for the Professional Practice of Internal) ประกอบด้วย 2 ส่วน คือมาตรฐานด้านคุณสมบัติ คือ มาตรฐานเกี่ยวกับลักษณะขององค์กร และบุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน และมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน คือ มาตรฐานที่กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมการตรวจสอบภายใน และการกำหนดบรรทัดฐานทางคุณภาพที่สามารถนำไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ดังนั้น คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่อาจสะท้อนจากดัชนีชี้วัด ประกอบด้วย (สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2554)

8.1 การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ (Risk Management Efficiency) หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากการประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง การระบุกิจกรรมหรือกระบวนการหลักๆ ที่มีระดับความเสี่ยงสูง การวางแผนและกำหนดเทคนิคการตรวจสอบที่จะลดความเสี่ยงในด้านการตรวจสอบให้น้อยที่สุด เพื่อเพิ่มโอกาสที่จะได้รับผลที่ดี ลดโอกาสที่จะได้รับผลในทางไม่ดี เน้นการบริหารความเสี่ยงโดยคำนึงถึงเรื่องของอนาคต ทั้งที่อาจจะเป็นภัยคุกคามและเป็นโอกาสทางธุรกิจเพิ่มเติมจากการระบุสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร การบริหารความเสี่ยงช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ในขณะที่ลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้นทั้งในด้านผลกำไรและการปฏิบัติงาน ป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร และสร้างความมั่นใจในการรายงานและปฏิบัติตามระเบียบการบริหารความเสี่ยง ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงสมัยใหม่ในปัจจุบันที่มีประสิทธิภาพในองค์กรนั้นจะต้องมีผล ดังนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2554)

8.1.1 การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ หมายถึง การดำเนินงานในแต่ละฝ่ายงานจะมีการวางแผนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และนโยบาย เพื่อให้สามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายนั้นซึ่งกระบวนการดำเนินงานจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน มีระบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายหรือกระทบต่อการดำเนินงาน ดังนั้น เมื่อกระบวนการดำเนินงานที่ดีเกิดประสิทธิผลย่อมส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ เกิดผลการดำเนินงานที่เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

8.1.2 การสร้างความมั่นใจในการเติบโตในระยะยาว สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิด

ความน่าเชื่อถือของผู้มีส่วนได้เสียและสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง ลดความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.1.3 การลดโอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน หมายถึง การป้องกันเหตุการณ์ความเสี่ยงหรือความสูญเสียที่ส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

8.1.4 การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง กระบวนการวางแผนที่มีมุ่งจะพัฒนาความสามารถขององค์กร เพื่อให้สามารถที่จะบรรลุระดับการปฏิบัติงานที่พอใจที่สุด ซึ่งสามารถวัดได้ในแง่ของประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความเจริญเติบโตขององค์กร การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เป็นความต้องการที่จะให้องค์กรมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ก้าวหน้าขึ้นในอนาคต โดยใช้ความรู้ทางด้านการบริหารและการบริหารทรัพยากรมนุษย์ประยุกต์เป็นหลัก และทิศทางที่ก้าวหน้าขององค์กร ในอนาคตเป็นระบบที่องค์กรได้จัดรูปแบบให้อำนาจต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และสร้างกลุ่มงานที่มีประสิทธิภาพให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพให้องค์กร

8.1.5 การสนับสนุนการวางแผนภายใน หมายถึง การส่งเสริมหรือให้ความช่วยเหลือในการวางแผนการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรจากทุกฝ่ายทั้งระดับผู้บริหารสูงสุด ผู้จัดการ พนักงานปฏิบัติการทุกคน นอกจากนี้ยังรวมถึงการสนับสนุนทรัพยากร และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

8.1.6 การแก้ไขปัญหาได้ทันกาล หมายถึง การบริหารความเสี่ยงที่ตรงประเด็นเพื่อลดความเสียหายหรือสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันเวลาไม่ให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานขององค์กร

8.2 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (Internal Control Effectiveness) หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการกระบวนการปฏิบัติงานที่ทุกคนในองค์กรตั้งแต่คณะกรรมการบริหาร ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ตรวจสอบร่วมกันประชุม เพื่อทำการวางแผนและแก้ไขปัญหาขององค์กรร่วมกันในการหาโอกาสที่จะปรับปรุงงานส่วนที่สามารถทำให้ดีขึ้นได้ และหาแนวทางป้องกันหรือลดโอกาสไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ประสิทธิภาพการควบคุมภายในจะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด โดยที่การปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามแผนการตรวจสอบภายใน และองค์กรมีลักษณะของการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งลักษณะการควบคุมภายในของแต่ละองค์กรมักจะมี ความแตกต่างกันตามประเภทการดำเนินงาน แต่โดยทั่วไปแล้วการควบคุมที่ดีจะมีลักษณะที่เหมือนกัน ดังนี้ (จินทนา สาขากร และคณะ, 2554)

8.2.1 มีแผนจัดแบ่งส่วนงาน ซึ่งกำหนดความรับผิดชอบของงานด้านต่าง ๆ ไว้ อย่างชัดเจน โดยมีหลักสำคัญคือ การไม่ให้พนักงานคนใดคนหนึ่งคุมงานหรือปฏิบัติงานเรื่องใด

เรื่องหนึ่งเพียงคนเดียว ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด เพราะจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการทุจริตได้ง่าย หรือหากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นก็ไม่มีใครทราบหรือแก้ไขได้ทันเวลา ดังนั้น ในแผนจัดแบ่งส่วนงาน จึงต้องแยกงานด้านปฏิบัติการ การดูแลรักษาทรัพย์สิน การบัญชีและการตรวจสอบภายในให้เป็นอิสระจากกัน เพื่อให้มีการควบคุมสอบทานกันได้

8.2.2 มีระบบการควบคุมทางบัญชีที่ดี คือ มีการอนุมัติรายการบัญชี คู่มือการบัญชี มีการควบคุมโดยงบประมาณและระบบต้นทุนที่เหมาะสม เพื่อให้การรวบรวมข้อมูลทางบัญชี เป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการใช้งบประมาณเพื่อควบคุมการปฏิบัติงาน สำหรับเอกสารประกอบรายการบัญชีและแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรมีหมายเลขเรียงลำดับกำกับเพื่อให้สามารถควบคุมได้ และใช้เป็นหลักในการประมวลข้อมูลทางบัญชี

8.2.3 มีแนวทางปฏิบัติงานที่ดี โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานแต่ละตำแหน่งไว้อย่างครบถ้วนเป็นลายลักษณ์อักษร ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงาน การมอบหมายหน้าที่ และการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อป้องกันการโต้แย้งหรือปิดความรับผิดชอบของพนักงาน ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงาน

8.2.4 ใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับความรับผิดชอบ การใช้เจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมนี้จะเริ่มตั้งแต่การรับสมัครบุคคลเข้าทำงาน การเลื่อนตำแหน่ง และการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสม เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งของผลสำเร็จของงาน เพราะองค์กรอาจได้รับความเสียหายหากใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติไม่ตรงกับงานที่มอบหมายหรือหากใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติสูงกว่างานที่ทำก็จะเป็นการสูญเปล่าและไม่ประหยัด

8.3 การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) หมายถึง การกำกับดูแลกิจการที่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อกลุ่มต่าง ๆ ผู้มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์กับองค์กร การกำกับดูแลกิจการที่ดีจะเกิดขึ้นเมื่อกระบวนการบริหารจัดการภายในองค์กร ทั้งด้านนโยบาย ด้านกลยุทธ์ ด้านการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน นั้นเป็นไปด้วยความโปร่งใสและน่าเชื่อถือ การควบคุมกระบวนการดำเนินงาน กิจกรรมภายในองค์กร การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ นโยบาย และบรรลุดตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยครอบคลุมถึงการกำหนดหน้าที่ การแบ่งโครงสร้าง การสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียโดยรวม มีความสุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้ การดำเนินงานที่มีคุณภาพประสิทธิภาพและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีบทบาทในการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นร่วมตัดสินใจหรือร่วมมือกันในการดำเนินการ การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีวัตถุประสงค์หลัก คือการกำกับติดตามการควบคุมและการดูแลผู้ที่ได้รับ

มอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ไปทำหน้าที่ทางการบริหารให้มีการจัดกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทรัพยากรขององค์กรได้นำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายอย่างคุ้มค่าและโดยประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตอบแทนกลับไปยังผู้มีส่วนได้เสียอย่างเป็นธรรม (พรนพ พุกกะพันธ์, 2544) โดยองค์กรมีวิธีการเลือกเพื่อให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จในวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายสูงสุดอย่างมีประสิทธิภาพ (อรพินท์ สพโชคชัย, 2543) ประกอบด้วย

8.3.1 ความสุจริต ซัดเจน และโปร่งใส มีส่วนช่วยเสริมสร้างประสิทธิผลขององค์กร ช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องช่วยกันตรวจสอบการดำเนินงาน คณะกรรมการควบคุมดูแลให้องค์กรเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงินอย่างถูกต้อง ซัดเจนสามารถอธิบายและตรวจสอบได้

8.3.2 ความพร้อมรับผิดชอบ ผู้ตรวจสอบภายในแสดงความรับผิดชอบโดยมีบทบาทสำคัญในการเสนอรายงานต่อผู้บริหารเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานขององค์กร ความรับผิดชอบผลการปฏิบัติงานต่อผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ต้องอาศัยกฎเกณฑ์ข้อกำหนดที่เหมาะสม ภายใต้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี (ปาไลดา เซษฐ์ขุนทด, 2554) ผู้ตรวจสอบภายในมีความมุ่งมั่นในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่องค์กรในระยะยาว ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง รับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสามารถและประสิทธิภาพที่เพียงพอเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ดูแลไม่ให้เกิดปัญหาการขัดแย้งทางผลประโยชน์ และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และการกระทำต่อตนเอง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548)

8.3.3 คุณธรรมจริยธรรมและเมโนสุจริต รายงานทางบัญชีและสารสนเทศอื่น ๆ ที่เผยแพร่ ถูกต้อง ครบถ้วน น่าเชื่อถือเกี่ยวกับฐานะการเงินขององค์กร ดังนั้น ผู้จัดทำบัญชีต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตในการนำเสนอข้อมูลไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางการเงิน หรือข้อมูลที่มีนัยสำคัญซึ่งมีผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูลนั้น หลักคุณธรรมเป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม

8.3.4 การมีส่วนร่วม เป็นความร่วมมือกันระหว่างองค์กรกับผู้ปฏิบัติงานในความรับผิดชอบต่อรายงานทางการเงิน รวมถึงกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความยั่งยืนขององค์กร (ปาไลดา เซษฐ์ขุนทด, 2554)

8.3.5 มีความเท่าเทียมกันในสังคมและเป็นธรรม ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากองค์กรมีกรอบการกำกับดูแลที่ปกป้องและอำนวยความสะดวกตามสิทธิที่มีตามกฎหมาย โดยพิจารณาให้มีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความยั่งยืนขององค์กร (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548)

สรุปที่กล่าวมา การตรวจสอบภายในสมัยใหม่ เป็นกิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างอิสระและเที่ยงธรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กร ซึ่งงานตรวจสอบภายในที่มีคุณภาพประกอบด้วยการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ การควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล และการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร และช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่เป็นไปตามเป้าหมายและนโยบายขององค์กร

## แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรายงานการเงิน

### 1. ความหมายของรายงานการเงิน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ความหมายของรายงานการเงิน ไว้ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนอรายงานการเงิน พ.ศ. 2561 ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานการเงิน คือ รายงานที่นำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานอย่างมีแบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของหน่วยงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและประเมินผลเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรหรือกล่าวโดยเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น

อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์ (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง งบกำไรขาดทุนงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบงบ งบย่อ และคำอธิบายอื่น ซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินรายงานข้อมูลทางการเงิน ได้จัดทำจากข้อมูลทางการเงินที่จัดบันทึกไว้รอบระยะเวลาหนึ่ง

สภาวิชาชีพบัญชี (2558) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง งบการเงินที่สมบูรณ์ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นของงบกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ ข้อมูลที่ให้คำอธิบายอื่น และงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดที่นำมาเปรียบเทียบงวดแรกสุด

สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การรายงานทางการเงิน หมายถึง รายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ภายในและภายนอกหน่วยงานเป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา

ศศิวิมล มีอำพล (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง งบการเงิน ข้อมูลทางการเงินของกิจการ โดยนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่มีแบบแผนเพื่อแสดงฐานะการเงิน และรายการทางบัญชีของกิจการ โดยงบการเงินที่จัดทำขึ้นจะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดของกิจการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจและแสดงถึงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารซึ่งได้รับความไว้วางใจ ให้ดูแลทรัพยากรของกิจการ

นุชจรี พิเชฐกุล (2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง กระบวนการ สื่อสารข้อมูลทางการเงินซึ่งได้มาจากระบบบัญชี โดยมีงบการเงินเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของ รายงานทางการเงิน ทั้งนี้อาจจะทำในรูปแบบของรายงานประจำปี หนังสือชี้ชวน เอกสารแจ้งข่าว หรือการพยากรณ์ นอกจากนี้แล้วยังมีรายงานผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ (2546) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางบัญชี หมายถึง งบการเงินที่ประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบกระแสเงินสด หมายถึงประกอบงบการเงิน

สรุป จากความหมายของรายงานการเงินที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น รายงานการเงิน หมายถึง งบการเงินฉบับสมบูรณ์ประกอบด้วยรายการทุกข้อ ดังต่อไปนี้ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด รวมทั้งหมายเหตุประกอบงบการเงิน และข้อมูลที่สำคัญอื่น ๆ ของธุรกิจซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และเป็นไปอย่างถูกต้อง ทันเวลา เชื่อถือได้และเข้าใจได้

## 2. หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

### 2.1 หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับนี้กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1.1 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระบบบัญชี และจัดทำ รายงานการเงินเพื่อ วัตถุประสงค์ทั่วไปตามเกณฑ์คงค้างได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเป็นไป ในกรอบมาตรฐานเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ

2.1.2 เป็นแนวทางสำหรับผู้ตรวจสอบบัญชีในการตรวจสอบรายงานการเงินของ หน่วยงานของรัฐ เพื่อแสดงความคิดเห็นว่าได้จัดทำขึ้นภายใต้กรอบมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและ นโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

2.1.3 เพื่อช่วยให้ผู้ใช้รายงานการเงินสามารถเข้าใจความหมายของข้อมูลที่แสดงในรายงานการเงิน ซึ่งจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และสามารถนำรายงานการเงินมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันได้

2.2 หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ให้ใช้กับหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ที่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามที่กำหนดในย่อหน้าที่ 4 ยกเว้นรัฐวิสาหกิจ และไม่ถือเป็นการบังคับใช้กับทุนหมุนเวียน สำหรับรายการที่เกิดขึ้นทั่วไปตามปกติในหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเกิดจากแหล่งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินกู้ หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐใช้ในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตามหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ ไม่ใช้กับรายการที่มีมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐกำหนดไว้โดยเฉพาะแล้ว

2.3 หน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานและจะต้องจัดทำรายงานการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปส่งให้กระทรวงการคลังเพื่อจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ คือ หน่วยงานของรัฐตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ซึ่งได้แก่หน่วยงานทั้งหมดที่อยู่ในความควบคุมของรัฐบาล หน่วยงานที่ดำเนินงานโดยใช้เงินทั้งหมดหรือเงินส่วนใหญ่จากเงินงบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งประกอบด้วย

2.3.1 ส่วนราชการ

2.3.2 รัฐวิสาหกิจ

2.3.3 หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

2.3.4 องค์กรมหาชน

2.3.5 ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

2.3.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3.7 หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

2.4 หน่วยงานที่เสนอรายงาน คือ หน่วยงานที่ถูกคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลว่ามีผู้จำเป็นต้องนำข้อมูลจากรายงานการเงินของหน่วยงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ และใช้ในการประเมินความรับผิดชอบของหน่วยงานที่มีต่อสาธารณะ หน่วยงานที่เสนอรายงานอาจหมายถึง กระทรวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในการพิจารณากำหนดว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานนั้น นอกจากเข้าหลักเกณฑ์ตามคำนิยามดังกล่าวแล้วยังอาจพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบด้วย ได้แก่ การมีสถานะเป็นนิติบุคคลของหน่วยงานที่มีอำนาจในการควบคุม ถือครอง

และใช้ทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ความสำคัญหรือขนาดของหน่วยงาน บทบัญญัติเฉพาะตามกฎหมาย และเหตุผลทางวัฒนธรรมและการเมือง

2.5 หน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานของรัฐบาล ตามย่อหน้าที่ 4 จะต้องจัดทำรายงานการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป

2.6 รายงานการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปของหน่วยงานของรัฐ ตามย่อหน้าที่ 4 จะต้องเป็นรายงานการเงินที่รวมเงินทุกประเภท และหากมีหน่วยงานภายใต้การควบคุม ต้องจัดทำรายงานการเงินรวมที่รวมหน่วยงานย่อยทุกแห่งที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานของรัฐนั้น ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 35 เรื่อง รายงานการเงินรวม (เมื่อมีการประกาศใช้)

2.7 ในการพิจารณาว่าหน่วยงานย่อยอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานของรัฐ ให้ใช้หลักของการควบคุมเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา การควบคุม หมายถึง อำนาจในการควบคุมหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับนโยบายด้านการเงินและการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์จากการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น การควบคุมนี้ไม่จำเป็นต้องเข้าไปรับผิดชอบตัดสินใจในการดำเนินงานประจำวันของหน่วยงานที่ถูกควบคุม แต่เป็นการเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายการดำเนินงานโดยรวมของหน่วยงานที่ถูกควบคุม

2.8 รายงานการเงินของหน่วยงานระดับกรม จะต้องแสดงภาพรวมของหน่วยงาน ส่วนกลาง หน่วยงานส่วนภูมิภาค และหน่วยงานย่อยภายใต้สังกัด รวมทั้งกิจกรรมเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ ไม่ว่าจะเงินนอกงบประมาณที่กฎหมายอนุญาตให้นำไปใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง เงินทุนหมุนเวียน หรือกองทุนเงินนอกงบประมาณที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงาน ทั้งนี้ เพื่อให้รายงานการเงินแสดง รายการที่ครอบคลุมทรัพยากรทั้งหมดที่หน่วยงานใช้ไปเพื่อก่อให้เกิดผลผลิตตามเป้าหมายของหน่วยงาน

### 3. ความสำคัญของรายงานการเงิน

รายงานการเงิน คือ รายงานที่นำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานอย่างมีแบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของหน่วยงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและประเมินผลเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรหรือกล่าวโดยเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น วัตถุประสงค์ของการรายงานทางการเงินโดยทั่วไปในภาครัฐควรมุ่งที่การให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และเพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะของหน่วยงานเกี่ยวกับทรัพยากรที่รับผิดชอบ (มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ, 2561)



งบการเงินเป็นการนำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของกิจการอย่างมีแบบแผนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่างๆ นอกจากนี้งบการเงินยังแสดงถึงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลทรัพยากรของกิจการเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว งบการเงินให้ข้อมูลดังต่อไปนี้เกี่ยวกับกิจการ คือ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่าย รวมถึงผลกำไรและขาดทุน เงินทุนที่ได้รับจากผู้เป็นเจ้าของและการจัดสรรทุนให้ผู้เป็นเจ้าของในฐานะที่เป็นเจ้าของ กระแสเงินสด และข้อมูลอื่นที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินในการคาดการณ์เกี่ยวกับจังหวะเวลาและความแน่นอนที่กิจการจะก่อให้เกิดกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2561)

รายงานทางการเงิน เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับฐานะของกิจการ การเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสด ผลการดำเนินงาน รวมทั้งการแสดงผลการเปลี่ยนแปลงฐานะของกิจการ โดยจะให้ข้อมูลที่มีประโยชน์และเชื่อถือได้แก่ผู้ใช้งบการเงิน และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจซึ่งมีการจัดทำรายงานการเงินเพื่อ (ศศิวิมล มีอำพล, 2548)

3.1 ทำให้ทราบตัวเลขทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจการ เช่น สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่าย

3.2 ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุน

3.3 ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจให้สินเชื่อ

3.4 ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจในการประเมินภาวะกระแสเงินสด

3.5 ทำให้ทราบถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ สิทธิต่อทรัพยากรและผลของรายการ เหตุการณ์และสถานการณ์แวดล้อมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและสิทธิในทรัพย์สินนั้น

3.6 ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและกำไรของกิจการ

3.7 ทำให้ทราบถึงสภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้และกระแสเงินสด

รายงานทางการเงินมิได้หมายถึงเฉพาะงบการเงินเท่านั้น แต่โดยทั่วไปแล้ว งบการเงินจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรายงานทางการเงินของกิจการหนึ่ง ๆ ดังนั้นในที่นี้กล่าวถึงความสำคัญของรายงานทางการเงินโดยเน้นไปที่งบการเงินซึ่งจะเป็นตัวสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของกิจการว่าเป็นอย่างไรมีฐานะทางการเงินมั่นคงหรือไม่ มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นจากในอดีตหรือไม่อย่างไร กระแสเงินสดรับและจ่ายเป็นอย่างไร ซึ่งผู้ใช้งบการเงินของกิจการนั้น จะต้องใช้

วิจรรณญาณในการประเมินข้อเท็จจริงที่ได้จากรายงานทางการเงินของกิจการนั้น เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ดังนั้น รายงานทางการเงินจึงมีความสำคัญต่อผู้ใช้ข้อมูลในรายงานทางการเงิน โดยเฉพาะงบการเงินของกิจการ แต่เนื่องจากผู้ใช้งบการเงินมีหลากหลายกลุ่มและความต้องการของแต่ละกลุ่มก็แตกต่างกันออกไป จึงเป็นหน้าที่ของผู้จัดทำงบการเงินที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงินให้ได้มากที่สุด ซึ่งโดยทั่วไปจะเน้นไปที่กลุ่มของนักลงทุนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักการที่ว่างบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์โดยทั่วไป นั้นหมายถึงงบการเงินจะต้องสะท้อนให้เห็นถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอต่อการนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างไม่ผิดพลาด (เมฆากุล เกียรติกระจาย และศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2547, หน้า 59)

สรุป จากความสำคัญของรายงานการเงินที่ได้กล่าวข้างต้น รายงานการเงินมีความสำคัญต่อผู้ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการ เพื่อการวางแผน การประเมินผลเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร หรือเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

#### 4. วัตถุประสงค์ของรายงานการเงิน

วัตถุประสงค์ ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนอรายงานการเงิน พ.ศ. 2561 กำหนดเกณฑ์การนำเสนอรายงานการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อให้มั่นใจว่ารายงานการเงินดังกล่าวจะสามารถเปรียบเทียบได้กับรายงานการเงินในงวดก่อน ๆ ของหน่วยงานและรายงานการเงินของหน่วยงานอื่น มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ครอบคลุมถึงข้อกำหนดโดยรวมของการนำเสนอรายงานการเงิน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับโครงสร้างและข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับเนื้อหาที่ต้องแสดงในรายงานการเงินภายใต้หลักการบัญชีเกณฑ์คงค้าง และยังระบุอีกว่า รายงานการเงิน คือ รายงานที่นำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานอย่างมีแบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของหน่วยงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและประเมินผลเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรหรือกล่าวโดยเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น วัตถุประสงค์ของการรายงานทางการเงินโดยทั่วไปในภาครัฐควรมุ่งที่การให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และเพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะของหน่วยงานเกี่ยวกับทรัพยากรที่รับผิดชอบ โดย

(ก) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา การจัดสรร และการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรทางการเงิน

(ข) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการที่หน่วยงานจัดหาเงินมาสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ และบรรลุความต้องการใช้เงินสดของหน่วยงาน

(ค) ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการจัดการทางการเงินสำหรับดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และชำระหนี้สิน ตลอดจนข้อผูกพันต่าง ๆ

(ง) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการเงินของหน่วยงานและการเปลี่ยนแปลงของสถานะการเงิน และ

(จ) ให้ข้อมูลรวมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานในแง่ต้นทุนการบริการ ประสิทธิภาพ และผลสำเร็จ

นอกจากนี้ มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของรายงานทางการเงินไว้ดังต่อไปนี้

4.1 รายงานทางการเงิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่สนใจในกิจการ และข้อมูลที่ปรากฏในรายงานทางการเงิน เนื่องจากรายงานทางการเงินเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานกระแสเงินสด ผลตอบแทนจากการลงทุน ความสามารถในการชำระหนี้ และทรัพยากรทางเศรษฐกิจ ของกิจการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ (พรพิศ จันทจรุทร ภัทร, 2548, หน้า 26)

4.1.1 ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนและให้สินเชื่อ รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผลเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินนำไปใช้โดยไม่เกิดการตัดสินใจผิดพลาดทั้งในด้านการลงทุนของธุรกิจและการให้สินเชื่อ ผู้ใช้งบการเงินกลุ่มนี้ได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ สถาบันการเงิน นักวิเคราะห์ที่ปรึกษาการลงทุน และผู้ลงทุน

4.1.2 ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการประเมินกิจการ รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนในปัจจุบันและอนาคต โดยข้อมูลที่นำเสนอจะต้องสามารถแสดงการเปรียบเทียบเพื่อจะช่วยประเมินความสามารถของกิจการ

4.1.3 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ รายงานทางการเงิน ควรเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเงินทุกรายการ เพื่อให้ผู้ลงทุน เจ้าหนี้และผู้ใช้งบการเงินทราบถึงความมั่นคง สภาพคล่อง ภาระผูกพัน ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ โครงสร้างทางการเงิน สำหรับการประเมินสถานการณ์และวางแผนของธุรกิจในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

4.1.4 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้บริหารในการบริหารงาน รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูล เพื่อใช้สำหรับการประเมินผลการบริหาร หรือความรับผิดชอบของผู้บริหาร โดยการให้ข้อมูลทางการบัญชีจากรายงานทางการเงินไปใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วนเพื่อทราบถึงความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร

4.1.5 ให้ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ เช่น นโยบายการบัญชี ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่ง ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้เป็นข้อมูลที่เป็นสำหรับผู้ใช้งารายงานทางการเงิน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเนื่องจากนโยบายของการบัญชีเป็นกฎเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติที่กิจการใช้ในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ซึ่งผู้บริหาร ได้ใช้ดุลยพินิจแล้วในการเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดสำหรับกิจการนอกจากนี้ข้อมูลอื่นที่ถือว่ามีความสำคัญแต่ไม่ใช่ข้อมูลที่เป็นตัวเลข ได้แก่ ประวัติบริษัท รายชื่อคณะกรรมการ ที่ตั้งของกิจการ จำนวนพนักงาน เป็นต้น

4.2 รายงานทางการเงินได้จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนและให้สินเชื่อ รายงานทางการเงินควรนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยข้อมูลที่น่าเสนอจะต้องสามารถแสดงการเปรียบเทียบ เพื่อจะช่วยประเมินความสามารถของกิจการ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ (เมธากุล เกียรติกระจ่าย และศิลปพร ศรีจันทเพชร, 2547, หน้า 60)

4.2.1 เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนและให้สินเชื่อ รายงานทางการเงินควรนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ เพื่อให้ผู้ใช้งารายงานทางการเงินนำไปใช้โดยไม่เกิดการตัดสินใจผิดพลาดทั้งทางด้านการลงทุนของธุรกิจ และการให้สินเชื่อกับบุคคลภายนอกกิจการผู้ใช้งารเงินในกลุ่มนี้ ได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ สถาบันการเงินในการลงทุน และการให้สินเชื่อผู้ลงทุน

4.2.2 เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการประเมินกิจการ รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนในปัจจุบันและอนาคต โดยข้อมูลที่น่าเสนอจะต้องสามารถแสดงการเปรียบเทียบเพื่อจะช่วยประเมินความสามารถของกิจการ

4.2.3 เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเงินทุกรายการ เพื่อทำให้ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ และผู้ใช้งารเงินทราบถึงความมั่นคง สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ โครงสร้างทางการเงินของกิจการ สำหรับการประเมินสถานการณ์และวางแผนของธุรกิจในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

4.2.4 เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้บริหารงานในการบริหาร รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูล เพื่อใช้สำหรับการประเมินผลการบริหารหรือความรับผิดชอบของผู้บริหาร โดยการนำข้อมูลจากรายงานทางการเงินไปใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วน เพื่อให้ทราบถึงความสามารถในการบริหารของผู้บริหาร

4.2.5 เพื่อให้ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ เช่น นโยบายการบัญชี ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่ง ข้อมูลเกี่ยวกับ

นโยบายการบัญชีที่กิจการใช้เป็นข้อมูลที่เป็นสำหรับผู้ไ้รายงานทางการเงิน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเนื่องจากนโยบายของการบัญชีเป็นเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติที่กิจการใช้ในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ซึ่งผู้บริหารได้ใช้ดุลยพินิจแล้วในการเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดสำหรับกิจการนอกจากนี้ ข้อมูลอื่นที่ถือว่ามีความสำคัญแต่ไม่ใช่ข้อมูลที่เป็นตัวเลข ได้แก่ ประวัติกิจการ รายชื่อคณะกรรมการ ที่ตั้งของกิจการ จำนวนพนักงาน เป็นต้น

จากวัตถุประสงค์ของรายงานทางการเงินข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการรายงานทางการเงินคือการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างมีแบบแผน เนื่องจากรายงานทางการเงินเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กระแสเงินสด ผลตอบแทน จากการลงทุน ความสามารถในการชำระหนี้ และทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ โดยข้อมูลที่น่าเสนอจะต้องสามารถแสดงการเปรียบเทียบกันได้ เพื่อช่วยประเมินความสามารถของกิจการ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ

## 5. ประเภทของรายงานการเงิน

ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนอรายงานการเงิน พ.ศ. 2561 ได้กำหนดว่า รายงานการเงินฉบับสมบูรณ์ประกอบด้วยรายการทุกข้อ ดังต่อไปนี้

- 5.1 งบแสดงฐานะการเงิน
- 5.2 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
- 5.3 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
- 5.4 งบกระแสเงินสด
- 5.5 รายงานเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจัดสรรและจำนวนที่ใช้จริง ซึ่งอาจจะแสดงเป็นรายงานแยกต่างหากหรือแสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
- 5.6 หมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และข้อมูลที่ให้คำอธิบายอื่น
- 5.7 ข้อมูลเปรียบเทียบของงวดก่อน

## 6. คุณภาพรายงานการเงิน

คุณภาพรายงานทางการเงิน อันจะทำให้ข้อมูลมีคุณสมบัติที่มีประโยชน์ต่อผู้ไ้รายงานทางการเงินอย่างมาก เพราะจะต้องใช้ประกอบการตัดสินใจและวิเคราะห์ความเสี่ยงในการลงทุนในอนาคต (เมธากุล เกียรติกระจาย และคณะ, 2550, หน้า 4-11)

คุณภาพงบการเงิน หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยเจ็ดประการ ได้แก่ เข้าประเด็น เข้าใจง่าย มีหลักฐานอ้างอิง ความเป็นกลาง ทันเวลา ความเปรียบเทียบกันได้ และความสมบูรณ์ (ชกานต์ ชาติวงศ์, 2550 หน้า 10)

คุณภาพงบการเงิน (Financial Statement Quality) เป็นคุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลงบการเงินมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน งบการเงินนั้นถือเป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินที่สำคัญเนื่องจากผู้ตัดสินใจหลาย ๆ ฝ่ายมักจะใช้ข้อมูลจากงบการเงินเหล่านั้นเป็นเกณฑ์ในการคาดคะเนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในอนาคต คุณภาพงบการเงินจึงจะต้องมีความถูกต้อง กล่าวคือมีหลักฐานอ้างอิงที่เชื่อถือและตรวจสอบ นอกจากนี้งบการเงินจะต้องนำเสนอภายในระยะเวลาที่กำหนด และงบการเงินจะต้องมีความครบถ้วนในการจัดทำหากข้อมูลนั้นมีนัยสำคัญ และมีต้นทุนในการจัดทำไม่สูงกว่าประโยชน์ที่ได้รับ (นันทยา อังกรวัฒนานุกุล, 2557 หน้า 53)

ในการศึกษานี้ได้ประยุกต์ใช้จากประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561 ระบุว่า ลักษณะเชิงคุณภาพ หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในรายงานการเงินมีประโยชน์ต่อผู้รั้งรายงานการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้

#### **ความเข้าใจได้ (Understandability)**

ข้อมูลในรายงานการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ในทันทีที่ผู้รั้งรายงานการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลที่ซับซ้อนแต่ถ้าเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจก็ไม่ควรละเว้นที่จะแสดงในรายงานการเงิน จึงต้องมีข้อสมมติว่าผู้รั้งรายงานการเงินมีความรู้ตามควรเกี่ยวกับกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี

#### **ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)**

ข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องเป็นข้อมูลที่ช่วยให้ผู้รั้งรายงานการเงินสามารถตัดสินใจได้ หรือข้อมูลนั้นสามารถช่วยให้ผู้รั้งรายงานการเงิน ประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตได้ รวมทั้งช่วยยืนยันหรือชี้ให้เห็นถึงข้อผิดพลาดในการประเมินครั้งก่อน ๆ ของผู้รั้งรายงานการเงินได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของข้อมูล ขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลและระดับความมีสาระสำคัญของข้อมูลนั้น

### ความน่าเชื่อถือได้ (Reliability)

ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ โดยข้อมูลที่เชื่อถือได้จะต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ซึ่งหมายถึง ข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

การแสดงผลการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่ทาสืบกันได้

ข้อมูลที่มีความเป็นกลางจะทำให้รายงานการเงินมีความน่าเชื่อถือ รายงานการเงินจะขาดความเป็นกลางเมื่อหน่วยงานเสนอรายงานให้ข้อมูลที่มีผลทำให้ผู้ใช้รายงานการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น

การจัดทำรายงานการเงิน หน่วยงานจะต้องใช้ความระมัดระวังในเรื่องความไม่แน่นอนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการเก็บหนี้ การประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวร เป็นต้น หน่วยงานอาจแสดงความไม่แน่นอนดังกล่าวโดยการเปิดเผยถึงลักษณะผลกระทบ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเพื่อมิให้สินทรัพย์หรือรายได้แสดงจำนวนสูงเกินไป และมีให้หนี้สินหรือค่าใช้จ่ายแสดงจำนวนต่ำเกินไป

ข้อมูลในรายงานการเงินที่เชื่อถือได้ต้องมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ การไม่แสดงผลการบางรายการอาจทำให้ข้อมูลมีความผิดพลาดหรือจะทำให้ผู้ใช้รายงานการเงินเข้าใจผิด

### การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)

ผู้ใช้รายงานการเงินจะต้องสามารถเปรียบเทียบรายงานการเงินของหน่วยงานในรอบระยะเวลาต่างกันเพื่อคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น และยังสามารถเปรียบเทียบรายงานการเงินระหว่างหน่วยงานเพื่อประเมินฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ดังนั้น การวัดมูลค่าและการแสดงผลกระทบทางการเงินของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จึงจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติภายในหน่วยงานเดียวกันแต่ต่างรอบระยะเวลา หรือเป็นการปฏิบัติของหน่วยงานแต่ละแห่งก็ตาม

ข้อมูลในรายงานการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ในทันทีที่ผู้ใช้รายงานการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลที่ซับซ้อนแต่ถ้าเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจก็ไม่ควรละเว้นที่จะแสดงใน

รายงานการเงิน จึงต้องมีข้อสมมติว่าผู้ใช้รายงานการเงินมีความรู้ตามควรเกี่ยวกับกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี

สรุปได้ว่า รายงานการเงินให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจของกิจการ หากต้องการให้ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้รายงาน ข้อมูลนั้น 1) จะต้องทำให้ผู้ใช้รายงานสามารถเข้าใจได้ในทันที 2) เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจโดยสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต 3) ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ และ 4) สามารถเปรียบเทียบได้

## งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### 1. งานวิจัยในประเทศ

ฉัตรวุฒิ ตันติเศรษฐ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงิน และประสิทธิผลในการตัดสินใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ความเป็นมืออาชีพของพนักงานบัญชี และความสามารถของระบบสารสนเทศทางบัญชี มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อคุณภาพของงบการเงินโดยรวม นอกจากนี้คุณภาพของงบการเงินโดยรวมและคุณภาพของงบการเงินรายด้าน ได้แก่ ความเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจ ความทันต่อเวลา และความเปรียบเทียบกันได้ มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาศักยภาพในความเป็นมืออาชีพของพนักงานบัญชี และการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้โดดเด่นจะส่งผลดีต่อการจัดทำงบการเงินให้มีคุณภาพและจะช่วยส่งผลดีต่อไปยังประสิทธิผลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ผลการวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี ผู้ใช้งบการเงิน รวมถึงกิจการเพื่อที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดคุณภาพในการจัดทำงบการเงิน

ถาวร พรามไทย (2558) ได้ศึกษา ผลกระทบของการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในสถานศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการติดตามผล ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านการรับรองคุณภาพ และด้านการรายงานการติดตามผลและผู้ตรวจสอบภายใน สถานศึกษามีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพข้อมูลทางบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า 1) การติดตาม



ประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชีโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้และด้านการเปรียบเทียบกันได้ 2) การติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการรับรองคุณภาพมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชี ด้านความเข้าใจได้และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และ 3) การติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการรายงานการติดตามผล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชีโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้

นิสา ผาสุขศาสตร์ (2560) ได้ศึกษาผลกระทบของคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งการทดสอบสมมติฐานที่กำหนดตามกรอบแนวคิด ผู้วิจัยทดสอบผลกระทบระหว่างคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ 2. ด้านประสิทธิภาพผลการควบคุมภายใน 3. ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีว่าส่งผลอย่างไรต่อประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชีโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ถ้าผลการทดสอบได้ค่าระดับนัยสำคัญที่คำนวณได้ (Significance) น้อยกว่า ค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด แสดงว่ายอมรับสมมติฐาน ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้ ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ในมิติด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพมีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.034 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.131 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ในมิติด้านประสิทธิภาพผลการควบคุมภายในมีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.409 และผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ในมิติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.504 และผลการวิจัยในส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่โดยรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.82 - 3.89 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ 2. ด้านประสิทธิภาพการควบคุม

ภายใน 3. ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นุชนาด ผิวสะอาด (2557) ได้ศึกษาผลกระทบของการพัฒนาระบบบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมในประเทศไทย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมในประเทศไทย จำนวน 112 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล t-test F-test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีธุรกิจ ที่มีรูปแบบธุรกิจที่ตั้งของสถานประกอบการ ระยะเวลาในการดำเนินงาน จำนวนพนักงานในปัจจุบันรายได้เฉลี่ยต่อปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการพัฒนาระบบบัญชีที่ดีและประสิทธิภาพรายงานทางการเงิน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารฝ่ายบัญชีจึงควรใช้สารสนเทศนี้ เป็นแนวทางในการพัฒนา และวางแผนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ องค์กรควรจัดให้มีการศึกษาสำรวจระบบงานถึงกระบวนการทางธุรกิจ และขั้นตอนของระบบงานในฝ่ายงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถมองภาพรวมของการบัญชีและทางเดินเอกสาร ได้อย่างชัดเจนตลอดจน สามารถใช้เป็นแนวทางให้กับผู้บริหารองค์กร ในการประเมินและปรับปรุงแก้ไขระบบบัญชีให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการจัดทำรายงานทางการเงินให้ถูกต้อง เชื่อถือได้ และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ทันเวลา เพื่อให้สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างเหมาะสมและมีความได้เปรียบทางการแข่งขันต่อไป

ผกามาศ มูลวันดี (2553) ได้ศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรของบริษัทยางรถยนต์ใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในด้านการบริหารงานตรวจสอบภายใน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรโดยรวมด้านกลยุทธ์และด้านการควบคุมประสิทธิภาพด้านการประยุกต์ใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในด้านลักษณะของงานตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรโดยรวมและด้านการเงิน ประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในด้านการวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรด้านกลยุทธ์และประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในด้านการยอมรับสภาพความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรด้านการดำเนินงาน โดยสรุปประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในมี

ผลกระทบทางบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงขององค์กรในด้านการบริหารงาน ตรวจสอบภายใน ด้านลักษณะของงานตรวจสอบภายในด้านการวางแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและด้านการยอมรับสภาพความเสี่ยง ดังนั้นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จึงควรนำข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานการให้ความสำคัญกับมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจสอบภายใน

พรทิพย์ ภูถิถ้วน (2555) ได้ศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 170 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ F-Test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ( $p > 0.05$ ) หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรที่มีระยะเวลาในการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินธุรกิจและทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ( $p > 0.05$ ) หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกัน ( $p > 0.05$ ) ดังนั้น สหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการลงทุนในระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีความเหมาะสมกับสหกรณ์ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้รับการพัฒนาทักษะการใช้งานระบบสารสนเทศและให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้สหกรณ์ได้รับรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการ สามารถนำไปใช้บริหารจัดการสหกรณ์ได้ทันกาล ซึ่งจะทำให้สมาชิกและบุคคลภายนอกเกิดความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ มีความเข้มแข็ง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พรพิศ จันทจรุภัทร (2548) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพรายงานทางการเงิน พบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านความ โปร่งใส ด้านความน่าเชื่อถือ และด้านความยุติธรรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน เพราะรายงานทางการเงินเป็นข้อมูลที่กิจการต้องนำเสนอให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย อาทิ นักลงทุน เจ้าหนี้ และหน่วยงานของรัฐ ดังนั้นกิจการจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานในการนำเสนอและเปิดเผย

ข้อมูล เพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถเข้าใจได้ง่าย และเกิดความเชื่อถือในการนำข้อมูลไปใช้ในการเปรียบเทียบก่อนที่จะนำไปใช้ในการวางแผน ควบคุม ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง การเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสจะช่วยในเรื่องการระดมเงินในตลาดทุน และการปฏิบัติทางการบัญชีตามหลักการและมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดด้านการรับรู้รายการ รวมทั้งมีการตรวจสอบบัญชีตามมาตรฐานสากล จะทำให้ข้อมูลทางการเงินที่นำเสนอต่อสาธารณชนมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ถ้าหากกิจการมีการปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

พิสมัย ผิวอ่อน (2561) ได้ศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร Good Corporate Governance Affecting the Quality of Financial Statements of SMEs in Bangkok ซึ่งผลการวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ พบว่า การกำกับดูแลกิจการโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อยคือพบว่า ด้านความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ย 4.65 ระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย 4.60 และด้านความเป็นอิสระมีค่าเฉลี่ย 4.56 ตามลำดับ และผลการวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณภาพงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.29 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ ความเชื่อถือได้ รองลงมาคือ การเปรียบเทียบได้ และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ

แพรวารี จุ่มด้วง (2560) ได้ศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้ทำบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการควบคุมภายในโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผล และผู้ทำบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพข้อมูลทางบัญชีโดยรวมเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ เช่น รายงานและข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานทางการเงิน มีความครบถ้วน ถูกต้อง สามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต องค์กรสามารถนำเสนอรายงานทางการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรและสามารถตรวจสอบได้ และองค์กรได้จัดทำกรรายงานทางการเงินที่ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม เช่น ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินเป็นไปตามความจริงที่ควรแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินต้องเข้าเกณฑ์

การรับรู้รายการได้จึงจะรับรู้และแสดงในงบการเงิน องค์กรมีการแสดงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชี เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง เช่น การรับรู้ การวัดมูลค่า และองค์กรมีการนำเสนอรายงานและเหตุการณ์ทางบัญชีที่สำคัญให้ผู้บริหารทราบอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ เช่น มีการปฏิบัติทางการบัญชีถูกต้องตรงตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเกี่ยวกับการเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีที่สำคัญเพื่อให้ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบกันได้ องค์กรมีการนำเสนอ นโยบายบัญชีและรายงานทางการเงินที่เป็นรอบระยะเวลาเดียวกันกับองค์กรอื่นและสามารถนำไปเปรียบเทียบ เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีการนำเสนอรายงานทางการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เป็นต้น ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ เช่น ข้อมูลทางการเงินสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ทั้งในทางตรงและทางอ้อม มีการพิสูจน์จำนวน เช่น การนับเงินสด ข้อมูลในงบการเงินนั้นสามารถตรวจสอบได้ตามข้อกำหนดของมาตรฐานรายงานทางการเงิน โดยมีการจัดประเภทรายการ การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินไว้อย่างเหมาะสมและชัดเจน ข้อมูลทางการเงินมีการประยุกต์ใช้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เป็นต้น ด้านความทันเวลา เช่น มีการจัดทำรายงานและนำเสนอข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง พร้อมให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องตัดสินใจได้ทันเวลา มีการพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากรายงานที่ทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงาน มีการรายงานและนำเสนองบการเงินอย่างต่อเนื่องภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นต้น ด้านความเข้าใจได้ เช่น มีการจัดทำรูปแบบของงบการเงินที่ถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนด และเปิดเผยนโยบายการบัญชีและวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้ง่ายรายงานทางการเงินได้ทราบข้อมูล องค์กรมีการแสดงรายละเอียดประกอบแต่ละรายการครบถ้วน และเพียงพอ ทำให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน องค์กรสามารถจัดทำรายงานทางการเงินโดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้ง่ายการเงินสามารถเข้าใจในข้อมูลที่นำเสนอและใช้ประโยชน์ต่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

รัตติยา วงศ์รีลา (2560) การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมรรถนะการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถในการสอบบัญชี ด้านทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงบการเงิน ดังนั้น ผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพในเรื่องของสมรรถนะการสอบบัญชี ที่จะสามารถนำไปสร้างความได้เปรียบในการปฏิบัติงาน รวมถึงควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสอบบัญชี และการพัฒนาสมรรถนะของตนเอง

อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งบการเงินที่ตรวจสอบมีคุณภาพได้มาตรฐาน มีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ใช้งบการเงิน

วิลาศิณี ขอบดี (2554) ได้ศึกษา ผลกระทบของความรู้ความสามารถทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า ผู้ตรวจสอบภายใน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก และผู้ตรวจสอบภายใน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพการตรวจสอบโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบพบว่า 1) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความรู้ในวิชาชีพมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการตรวจสอบโดยรวม ด้านการบรรลุเป้าหมายด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้อง 2) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการตรวจสอบภายในโดยรวม ด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ 3) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการตรวจสอบโดยรวม ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้อง 4) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านเจตคติ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการตรวจสอบโดยรวม ด้านมาตรฐานและความเชื่อถือได้ ด้านความทันเวลาของผลลัพธ์ และด้านความพึงพอใจจากผู้เกี่ยวข้อง

สมใจ พวงนิล (2554) ได้ศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในทางการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการรายงานทางการเงิน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบด้านตรวจสอบภายในทางการเงินและบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 270 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่สถิติเชิงพรรณนา F-test การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบด้านตรวจสอบภายในทางการเงินและบัญชีของสถานศึกษาที่มีจำนวนบุคลากรแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการรายงานทางการเงิน โดยรวมและงบประมาณแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการรายงานทางการเงินรายด้าน ด้านความเชื่อถือได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ดังนั้น การควบคุมภายในทางการบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาและปรับปรุงการควบคุมภายในทางการบัญชีและส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการตระหนักและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การรายงานทางการเงินขององค์กรมีความถูกต้อง

เชื่อถือได้ ซึ่งจะทำให้องค์กรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ พัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จในอนาคตต่อไป

## 2. งานวิจัยต่างประเทศ

Allegri & D'Onza (2003) ได้ศึกษา การตรวจสอบภายในและการประเมินความเสี่ยงของบริษัทต่าง ๆ ในประเทศอิตาลี พบว่า ประเทศอิตาลีมีเทคนิคการตรวจสอบภายในและการประเมินความเสี่ยงหลากหลาย และหลายบริษัทที่มีการตรวจสอบภายในควบคู่ไปกับการตรวจสอบบัญชี แต่แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงบริษัทส่วนใหญ่ยึดหลักการตรวจสอบภายในแบบ COSO และประยุกต์การบริหารความเสี่ยงมาใช้กับบริษัท บริษัทที่มีการพัฒนาหลักการและโครงสร้างสำหรับการประเมินความเสี่ยงและระบบควบคุมภายใน โดยมีกรอบแนวคิดภายใต้เงื่อนไขของผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีและการสนับสนุนของผู้จัดการอาวุโสความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงมีผลต่อระบบควบคุมภายในและเป็นแนวทางในการวางแผน การรายงานประจำปี และเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชี

Amudo & Inanga (2009) ได้ศึกษา การประเมินผลระบบการควบคุมภายใน กรณีศึกษาจากยูกันดา พบว่า ระบบการควบคุมภายในเป็นปัจจัยที่ทั่วโลกเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอาจเกิดจากการหนีงอทางทางการเงิน การรายงานทางบัญชีที่คลาดเคลื่อน ที่ถือว่าเป็นเรื่องอื้อฉาวทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาวิธีการป้องกันปัญหาที่จำเป็นนั้นจะต้องให้ความสำคัญและประเมินระบบการควบคุมภายในตามโครงสร้างขององค์กรที่กำหนดไว้เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีกิจกรรมควบคุมการดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายตามนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้การวิจัยดังกล่าวได้ศึกษาในประเทศสมาชิกภูมิภาค RMES ของธนาคารแอฟริการู้ปจำกัด โดยมุ่งเน้นที่ยูกันดาในแอฟริกาตะวันออก ผลการวิจัยนี้เป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการควบคุมภายในของระบบการควบคุมภายใน โดยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในในแต่ละโครงการและกิจกรรมทุกกิจกรรมในการดำเนินงานเพื่อให้มีระบบการทำงานที่ดีบรรลุเป้าหมายขององค์กร และจะต้องมีการติดตามประเมินผลการควบคุมอย่างต่อเนื่องต่อไป

Naser & Nuseiben (2003) ได้ศึกษา คุณภาพรายงานการเงินของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ซาอุดีอาระเบีย พบว่า การเปรียบเทียบขอบเขตของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ก่อนและหลังการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพบัญชี (Saudi Organization of Certified Public Accountants : SOPA) โดยจำแนกการเปิดเผยข้อมูลออกเป็น 3 ระดับประกอบด้วย การเปิดเผยข้อมูล โดยข้อกำหนดการเปิดเผยข้อมูล โดยสมัครใจและการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดหรือตามระเบียบข้อบังคับ ซึ่งบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ซาอุดีอาระเบียให้ความสำคัญ

และความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ปรากฏในรายงานการเงินเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้รายงานการเงิน เนื่องจากผู้ใช้ง่ายรายงานการเงินต้องการรับข้อมูลในรายงานงบการเงินที่มีคุณภาพ เพื่อประกอบการตัดสินใจและคาดการณ์แนวโน้มทางเศรษฐกิจในอนาคตและให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูล โดยมีข้อกำหนดเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นการไฟฟ้า ส่วนด้านการเปิดเผยข้อมูลโดยสมัครใจได้ให้ความสำคัญในระดับต่ำ ดังนั้น การจัดตั้งองค์กรวิชาชีพในประเทศซาอุดีอาระเบีย มีผลกระทบเพียงเล็กน้อยต่อการจัดทำรายงานประจำปีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์

Spekle & Kruijs (2007) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ทำให้องค์กรเกิดระบบการควบคุมและตรวจสอบภายใน พบว่า ปัจจัยที่องค์กรตัดสินใจให้มีระบบการควบคุมและตรวจสอบภายใน เนื่องจากต้องการให้องค์กรมีการควบคุมที่เข้มแข็ง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และทำให้งบการเงินขององค์กรเกิดความน่าเชื่อถือต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ส่วนมากเป็นกิจการที่กำลังพัฒนาจากขนาดเล็กสู่ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในการเกิดระบบการควบคุมและตรวจสอบภายในขององค์กร จำเป็นจะต้องมีผู้ที่มีความรู้เฉพาะทางด้านการควบคุมและตรวจสอบภายในที่มีความรู้มาทำการวางระบบการควบคุมเพื่อให้องค์กร โดยองค์กรค้ำประกันว่าบุคลากรขององค์กรต้องมีความรู้ความเข้าใจในระบบควบคุมภายในเพื่อดูแลรักษาระบบให้สามารถป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ และต้องการให้ระบบควบคุมและตรวจสอบภายในมีความเหมาะสมกับองค์กร โดยที่ไม่มีการควบคุมที่มากเกินไปจนเกิดความล่าช้าและไม่น้อยเกินไปจนเกิดความเสียหายต่อองค์กร

Zain, Subramaniam & Stewart (2006) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะคณะกรรมการตรวจสอบ คุณลักษณะของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและการประเมินผลผู้ตรวจสอบภายในจากการตรวจสอบงบการเงิน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินผลจากการตรวจสอบงบการเงินและคุณลักษณะ 3 ประการของกรรมการตรวจสอบ คือ คณะกรรมการตรวจสอบต้องมีความอิสระมีความรู้และมีประสบการณ์ด้านบัญชีและการตรวจสอบ และขอบเขตของการตรวจสอบภายใน งบประมาณและการประสานงานในข้อเสนอด่าง ๆ ที่เพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากนั้น ความสัมพันธ์ที่มีผลในเชิงบวกในการประเมินผลผู้ตรวจสอบภายในต่อการตรวจสอบงบการเงิน และคุณลักษณะพิเศษที่เป็นบทบาทของการตรวจสอบภายในรวมไปถึงขนาดระดับประสบการณ์ของบุคลากรในการตรวจสอบ เวลาที่เหมาะสมและการปฏิบัติงานตรวจสอบมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ตรวจสอบบัญชีภายนอก ผลลัพธ์ที่ได้แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการตรวจสอบจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หากหน่วยงานต่าง ๆ มีขั้นตอนในการตรวจสอบภายในที่ดี จะมีแนวโน้มในเชิงบวก หากผู้ตรวจสอบภายในมีการประสานงานกับผู้สอบบัญชีภายนอก



## บทที่ 3

### วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### รูปแบบการศึกษา

รูปแบบของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

**ประชากร** คือ ผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 128 คน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2561)

**กลุ่มตัวอย่าง** ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดย Taro Yamane ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ประชากร 128 คน ขอมอบให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างได้ 5 % ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตร } n &= \frac{N}{1+Ne^2} \\ \text{เมื่อ } n &= \text{ขนาดตัวอย่าง} \\ N &= \text{ขนาดของประชากร} \\ E &= \text{ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้} \\ \text{แทนค่าสูตร } n &= \frac{128}{1+128(0.0025)} \\ n &= 96.97 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 97 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1** แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่งงานปัจจุบัน

**ตอนที่ 2** แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวนทั้งสิ้น 12 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย ความคิดเห็นด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 4 ข้อ ความคิดเห็นด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน จำนวน 4 ข้อ และความคิดเห็นด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี จำนวน 4 ข้อ

**ตอนที่ 3** ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวนทั้งสิ้น 10 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย ความคิดเห็นด้านความเข้าใจได้ จำนวน 2 ข้อ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จำนวน 2 ข้อ ด้านความเชื่อถือได้ จำนวน 3 ข้อ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ จำนวน 3 ข้อ

**ตอนที่ 4** ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

### การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามฉบับร่าง โดยผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถามฉบับร่างไปยังผู้เชี่ยวชาญ ปกติแล้วจะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปในการตรวจสอบโดยให้เกณฑ์ในการพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้ (ธีรชาติ ธรรมวงศ์, 2551)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร  $IOC = \frac{\sum R}{N}$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

R คือ คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$  คือ ผลรวมคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

โดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา โดยการประเมินผล Item Objective Index (IOC) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเกิน 0.05 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ ไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 30 คนแรก โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2544) ได้กล่าวว่า การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของเครื่องมือที่มีค่ามากกว่า 0.5 ถือว่าใช้ได้ อย่างไรก็ตามได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	การแปลความหมายระดับความเล็ง
มากกว่า .9	ดีมาก
มากกว่า .8	ดี

มากกว่า .7	พอใช้
มากกว่า .6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า .5	ต่ำ
มากกว่า .4	ไม่สามารถรับได้

เมื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามผ่านเกณฑ์แล้ว นำแบบสอบถามฉบับร่างไปสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

### วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

**ขั้นตอนที่ 1** ศึกษารวบรวมข้อมูลเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหัวข้องานวิจัย

**ขั้นตอนที่ 2** ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

**ขั้นตอนที่ 3** ทำหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 97 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

**ขั้นตอนที่ 4** นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ มาตรวจสอบความครบถ้วน เพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยการประมวลผลทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

**ตอนที่ 1** การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ ค่า Tolerance VIF (Variance Inflation factor)

**ตอนที่ 2** การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

**ตอนที่ 3 และ 4** การวิเคราะห์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบภายใน สมัยใหม่และคุณภาพของรายงานการเงิน โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง ควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย ซึ่งกำหนดการให้คะแนนคำตอบ ของแบบสอบถามดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

**ตอนที่ 5** การทดสอบอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุ (Multiple Regression Analysis)

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 1.1 ร้อยละ (Percentage)
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ คือ การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability of Test) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบคุณลักษณะตัวแปร คือ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยใช้ Variance Inflation Factors (VIFs)
4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยทำการเก็บข้อมูลจากผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

**ตอนที่ 1** การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ ค่า Tolerance VIF (Variance Inflation Factor)

**ตอนที่ 2** การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ จำนวน ความถี่ และร้อยละ

**ตอนที่ 3 และ 4** การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่และการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

**ตอนที่ 5** การทดสอบสมมติฐาน สถิติอนุมานที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

### สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ไว้ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
T	แทน	สถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ (T-Distribution)
F	แทน	สถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ (F-Distribution)
Sig	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ (Significant)

R<sup>2</sup> แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ  
 \* แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ  
 ได้แก่ ค่า Tolerance VIF (Variance Inflation Factor)

ในการทดสอบความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรอิสระตามกรอบแนวความคิด ผู้ศึกษาได้  
 ทำการตรวจสอบ คือ หาค่าความทนทาน (Tolerance) และหาค่า Variance Inflation Factor (VIP)  
 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่า Tolerance และ ค่า VIF

ตัวแปรอิสระ	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ	0.41	2.46
ประสิทธิผลการควบคุมภายใน	0.43	2.30
การกำกับดูแลกิจการที่ดี	0.51	1.97

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงที่มี  
 ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการควบคุมภายใน การกำกับดูแลกิจการที่ดี มีค่า Tolerance ต่ำสุด เท่ากับ  
 0.41 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ต้องมากกว่า 0.1 ส่วนค่า VIF มีค่าสูงสุดเท่ากับ 2.46 ซึ่งน้อยกว่าเกณฑ์ 10  
 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ  
 ประสิทธิผลการควบคุมภายใน การกำกับดูแลกิจการที่ดี มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์การ  
 ถดถอยแบบพหุ (Multiple Regression Analysis)



ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ จำนวน ความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	7	7.22
	หญิง	90	92.78
	<b>รวม</b>	<b>97</b>	<b>100.00</b>
2. อายุ	น้อยกว่า 25 ปี	-	-
	25 – 35 ปี	4	4.12
	36 – 45 ปี	30	30.93
	มากกว่า 45 ปี	63	64.95
	<b>รวม</b>	<b>97</b>	<b>100.00</b>
3. สถานภาพ	โสด	21	21.65
	สมรส	65	67.01
	หย่าร้าง/หม้าย	11	11.34
	อื่น ๆ	-	-
	<b>รวม</b>	<b>97</b>	<b>100.00</b>
4. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
	ปริญญาตรี	30	30.93
	ปริญญาโท	67	69.07
	สูงกว่าปริญญาโท	-	-
	<b>รวม</b>	<b>97</b>	<b>100.00</b>

ตารางที่ 2 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ประสบการณ์ทำงาน ด้านบัญชี	น้อยกว่า 5 ปี	1	1.03
	5 – 10 ปี	4	4.12
	11 – 15 ปี	22	22.68
	มากกว่า 15 ปี	70	72.16
	<b>รวม</b>	<b>97</b>	<b>100.00</b>
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ต่ำกว่า 20,000 บาท	-	-
	20,000 – 25,000 บาท	3	3.09
	25,001 – 30,000 บาท	19	19.59
	มากกว่า 30,000 บาท	75	77.32
	<b>รวม</b>	<b>97</b>	<b>100.00</b>
7. ตำแหน่งงานปัจจุบัน	ผู้อำนวยการกองคลัง	81	83.51
	หัวหน้าฝ่าย	7	7.22
	นักวิชาการคลัง	1	1.03
	นักวิชาการเงินและบัญชี	7	7.22
	อื่น ๆ	1	1.03
	<b>รวม</b>	<b>97</b>	<b>100.00</b>

จากตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ด้านเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 90 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.78 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.22

ด้านอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.95 รองลงมาคืออายุ 36-45 ปี จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.93 และน้อยที่สุดคือมีอายุ 25-35 ปี จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.12

ด้านสถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 65 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.01 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.65 และน้อยที่สุด มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.34

ด้านระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.07 รองลงมา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.93

ด้านประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีมากกว่า 15 ปี จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.16 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 11-15 ปี จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.68 มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 5-10 ปี จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.12 และน้อยที่สุด มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.03

ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท จำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.32 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001-30,000 บาท จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.59 และน้อยที่สุด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000-25,000 บาท จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.09

ด้านตำแหน่งงานปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง จำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.51 รองลงมา ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย จำนวน 7 ราย และตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.22 และน้อยที่สุด มีตำแหน่งนักวิชาการคลัง จำนวน 1 ราย และตำแหน่งอื่น ๆ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.03

### ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

**ตารางที่ 3** การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ จำแนกรายด้านของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ	3.89	0.67	มาก
2. ด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน	4.30	0.59	มาก
3. ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	4.03	0.63	มาก
<b>โดยรวม</b>	<b>4.07</b>	<b>0.57</b>	<b>มาก</b>

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.07$ ) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าเห็นด้วยมากที่สุด คือ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.30$ ) รองลงมา คือ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.03$ ) รองลงมา คือ ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.89$ ) ตามลำดับ

**ตารางที่ 4** การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ จำแนกรายชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการนำปัจจัยภายในและภายนอกมาใช้ในการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อให้กลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น	3.80	0.76	มาก
2. องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการวางแผนการบริหารความเสี่ยง โดยเชื่อมโยงกระบวนการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบภายใน	3.88	0.74	มาก
3. องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการกำหนดมาตรฐานในขั้นตอนบริหารความเสี่ยง เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร	3.93	0.70	มาก
4. องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการควบคุมความเสี่ยง และประเมินผลการควบคุมความเสี่ยง เป็นไปตามแผนงาน และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	3.95	0.73	มาก
<b>โดยรวม</b>	<b>3.89</b>	<b>0.67</b>	<b>มาก</b>

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.89$ ) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการควบคุมความเสี่ยงและประเมินผลการควบคุมความเสี่ยง เป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.95$ ) รองลงมา คือ องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการกำหนดมาตรฐานในขั้นตอนบริหารความเสี่ยง เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ ) รองลงมา คือ องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการวางแผนการบริหารความเสี่ยง โดยเชื่อมโยงกระบวนการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบภายใน อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.88$ ) รองลงมา คือ องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการนำปัจจัยภายในและภายนอกมาใช้ในการ

การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อให้กลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.80$ ) ตามลำดับ

**ตารางที่ 5** การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน จำแนกรายชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. องค์กรของท่านมีแนวทางปฏิบัติงานที่ดี โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานแต่ละตำแหน่งไว้อย่างครบถ้วนเป็นลายลักษณ์อักษร และใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับความรับผิดชอบ	4.15	0.73	มาก
2. องค์กรของท่านมีระบบการควบคุมทางบัญชีที่ดี เช่น มีการอนุมัติรายการบัญชี เอกสารประกอบรายการบัญชีและแบบพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีหมายเลขเรียงลำดับกำกับ ฯลฯ	4.34	0.66	มาก
3. องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการจัดทำรายงานการเงินอย่างโปร่งใส ทันเวลา และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด	4.43	0.66	มาก
4. องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	4.29	0.74	มาก
<b>โดยรวม</b>	<b>4.30</b>	<b>0.59</b>	<b>มาก</b>

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.30$ ) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อ โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการจัดทำรายงานการเงินอย่างโปร่งใส ทันเวลา และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.43$ ) รองลงมา คือ องค์กรของท่านมีระบบการควบคุมทางบัญชีที่ดี เช่น มีการอนุมัติรายการบัญชี เอกสารประกอบรายการบัญชีและแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีหมายเลขเรียงลำดับกำกับ ฯลฯ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} =$

4.34) รองลงมา คือ องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.29$ ) และรองลงมา คือ องค์กรของท่านมีแนวทางปฏิบัติงานที่ดี โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานแต่ละตำแหน่งไว้อย่างครบถ้วนเป็นลายลักษณ์อักษร และใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.15$ ) ตามลำดับ

**ตารางที่ 6** การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี จำแนกรายชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการแบ่งโครงสร้าง และการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกลยุทธ์ และนโยบายองค์กร	4.10	0.71	มาก
2. องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการควบคุมกระบวนการดำเนินงานที่มีการตรวจสอบระหว่างกันและมีการปฏิบัติตามกลยุทธ์ นโยบาย และบรรทัดฐานวัตถุประสงค์ที่กำหนด	3.89	0.72	มาก
3. องค์กรของท่านมุ่งมั่นให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนแก่องค์กร	3.92	0.75	มาก
4. องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการรวบรวมหลักฐานอย่างเพียงพอและครบถ้วนเพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบสามารถบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้	4.20	0.70	มาก
<b>โดยรวม</b>	<b>4.03</b>	<b>0.63</b>	<b>มาก</b>

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.03$ ) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการรวบรวมหลักฐานอย่างเพียงพอและ

ครบถ้วนเพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบสามารถบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.20$ ) รองลงมา คือ องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการแบ่งโครงสร้าง และการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกลยุทธ์ และนโยบายขององค์กร อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.10$ ) รองลงมา คือ องค์กรของท่านมุ่งมั่นให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนแก่ องค์กร อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.92$ ) และรองลงมา คือ องค์กรของท่านมุ่งมั่นให้มีการควบคุม กระบวนการดำเนินงานที่มีการตรวจสอบระหว่างกันและมีการปฏิบัติตามกลยุทธ์ นโยบาย และ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.89$ ) ตามลำดับ

#### ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสามารถแสดงเป็นตาราง ได้ดังนี้

ตารางที่ 7 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน จำแนกรายด้านของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพของรายงานการเงิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความเข้าใจได้	4.30	0.63	มาก
2. ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ	4.24	0.65	มาก
3. ด้านความเชื่อถือได้	4.27	0.57	มาก
4. ด้านการเปรียบเทียบได้	4.25	0.54	มาก
โดยรวม	4.27	0.55	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงินโดยรวม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.27$ ) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ คุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.30$ ) รองลงมา คือ ด้านความเชื่อถือได้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.27$ ) รองลงมา คือ ด้านการเปรียบเทียบได้ อยู่ในระดับ



มาก ( $\bar{X} = 4.25$ ) และรองลงมา คือ ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.24$ ) ตามลำดับ

**ตารางที่ 8** การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้ จำแนกรายข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน มีเนื้อหาที่กระชับ สามารถเข้าใจได้ทันที	4.23	0.67	มาก
2. แสดงรายการและเปิดเผยข้อมูลตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ	4.37	0.68	มาก
<b>โดยรวม</b>	<b>4.30</b>	<b>0.63</b>	<b>มาก</b>

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.30$ ) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า แสดงรายการและเปิดเผยข้อมูลตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.37$ ) รองลงมา คือ ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน มีเนื้อหาที่กระชับ สามารถเข้าใจได้ทันที อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.23$ ) ตามลำดับ

**ตารางที่ 9** การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ จำแนกรายข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน สามารถช่วยให้ผู้ใช้รายงานการเงินประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตได้	4.26	0.67	มาก
2. ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน สามารถช่วยในการตัดสินใจตามความต้องการของผู้ใช้	4.23	0.68	มาก
<b>โดยรวม</b>	<b>4.24</b>	<b>0.65</b>	<b>มาก</b>

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจโดยรวม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.24$ ) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน สามารถช่วยให้ผู้ใช้รายงานการเงินประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตได้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.26$ ) รองลงมา คือ ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน สามารถช่วยในการตัดสินใจตามความต้องการของผู้ใช้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.23$ ) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเชื่อถือได้ จำแนกรายข้อของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเชื่อถือได้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่านเป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	4.22	0.65	มาก
2. ข้อมูลในรายงานการเงินองค์กรของท่าน มีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้	4.33	0.64	มาก
3. ข้อมูลในรายงานการเงินมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของควมมีสาระสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ	4.27	0.62	มาก
โดยรวม	4.27	0.57	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเชื่อถือได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.27$ ) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อมูลในรายงานการเงินองค์กรของท่าน มีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.33$ ) รองลงมา คือ ข้อมูลในรายงานการเงินมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของควมมีสาระสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.27$ ) และรองลงมา คือ ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่านเป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.22$ ) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านการเปรียบเทียบได้ จำแนกรายชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพของรายงานการเงิน ด้านการเปรียบเทียบได้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ข้อมูลในรายงานการเงินสามารถนำไปเปรียบเทียบกับปีก่อน ๆ ได้	4.42	0.57	มาก
2. ข้อมูลในรายงานการเงินสามารถใช้ในการเปรียบเทียบกับข้อมูลขององค์กรที่คล้ายคลึงกันได้	4.30	0.60	มาก
3. องค์กรของท่านมีการวัดมูลค่าและการแสดงผลกระทบทางการเงินของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันอย่างสม่ำเสมอ	4.02	0.66	มาก
โดยรวม	4.25	0.54	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านการเปรียบเทียบได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.25$ ) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อมูลในรายงานการเงินสามารถนำไปเปรียบเทียบกับปีก่อน ๆ ได้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.42$ ) รองลงมา คือ ข้อมูลในรายงานการเงินสามารถใช้ในการเปรียบเทียบกับข้อมูลขององค์กรที่คล้ายคลึงกันได้ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.30$ ) และรองลงมา องค์กรของท่านมีการวัดมูลค่าและการแสดงผลกระทบทางการเงินของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.02$ ) ตามลำดับ

**ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์**

การทดสอบอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยการใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ถ้าผลการทดสอบได้ค่าระดับนัยสำคัญที่คำนวณได้ น้อยกว่า ค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด แสดงว่ายอมรับสมมติฐาน ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

**สมมติฐานข้อที่ 1** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านความเข้าใจได้

**สมมติฐานข้อที่ 2** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ

**สมมติฐานข้อที่ 3** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านความเชื่อถือได้

**สมมติฐานข้อที่ 4** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการเปรียบเทียบได้

**ตารางที่ 12** ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้

Variable	Standardized Coefficients	t-value	Sig
ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ	0.08	0.71	0.48
ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน	0.40	3.65	0.00*
ปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	0.34	2.89	0.01*

หมายเหตุ : n = 97,  $R^2 = 0.58$ ,  $F = 42.83$ ,  $Sig = 0.00$  \*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 12 พบว่า คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถอธิบายความผันแปรของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่า  $F = 42.83$  ค่า P-value น้อยกว่า 0.05) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.58 ( $R^2 = 0.58$ ) แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีร้อยละ 58

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้

อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสำหรับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 13** ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ

Variable	Standardized Coefficients	t-value	Sig
ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ	-0.14	-1.30	0.20
ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	0.41	3.57	0.00*
ปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	0.50	4.02	0.00*

หมายเหตุ : n = 97,  $R^2 = 0.55$ ,  $F = 38.22$ , Sig = 0.00\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 13 คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถอธิบายความผันแปรของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่า  $F = 38.22$  ค่า P-value น้อยกว่า 0.05) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.55 ( $R^2 = 0.55$ ) แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีร้อยละ 55

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสำหรับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเชื่อถือได้

Variable	Standardized Coefficients	t-value	Sig
ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ	-0.12	-0.93	0.36
ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน	0.38	2.95	0.00*
ปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	0.40	2.86	0.01*

หมายเหตุ : n = 97,  $R^2 = 0.42$ ,  $F = 22.52$ ,  $Sig = 0.00^*$  มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 14 คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถอธิบายความผันแปรของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเชื่อถือได้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่า  $F = 22.52$  ค่า P-value น้อยกว่า 0.05) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.42 ( $R^2 = 0.42$ ) แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเชื่อถือได้ เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีร้อยละ 42

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเชื่อถือได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสำหรับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเชื่อถือได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านการเปรียบเทียบได้

Variable	Standardized Coefficients	t-value	Sig
ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ	-0.09	-0.82	0.41
ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน	0.28	2.39	0.02*
ปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	0.56	4.44	0.00*

หมายเหตุ : n = 97,  $R^2 = 0.53$ ,  $F = 34.68$ ,  $Sig = 0.00^*$  มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 15 คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถอธิบายความผันแปรของคุณภาพของรายงานการเงินด้านการเปรียบเทียบได้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่า  $F = 34.68$  ค่า P-value น้อยกว่า 0.05) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.53 ( $R^2 = 0.53$ ) แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพของรายงานการเงินด้านการเปรียบเทียบได้ เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีร้อยละ 53

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านการเปรียบเทียบได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสำหรับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านการเปรียบเทียบได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

### สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากผลการศึกษาอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ครั้งนี้ สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 16 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Multiple Regression Analysis

	สมมติฐาน	สรุปผลการ ทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐาน ข้อที่ 1	คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อ คุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านความเข้าใจได้	สอดคล้อง
สมมติฐาน ข้อที่ 2	คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อ คุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ	สอดคล้อง
สมมติฐาน ข้อที่ 3	คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อ คุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านความเชื่อถือได้	สอดคล้อง
สมมติฐาน ข้อที่ 4	คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อ คุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการเปรียบเทียบได้	สอดคล้อง



## บทที่ 5

### สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา
4. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

### สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ประกอบด้วยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อคุณภาพรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ทำการศึกษาข้อมูลจากผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 97 คนโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้รับการตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 97 ฉบับ ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการในการปรับปรุงและพัฒนาการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนและการรายงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ และนำไปสู่ผลการรายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ สรุปผลการศึกษา โดย

แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน และส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาตามกรอบแนวความคิดโดยผู้ศึกษาขอสรุปผลการศึกษาลำดับ ดังนี้

**ส่วนที่ 1** การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาพบว่า

1) ด้านเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 90 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.78 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.22

2) ด้านอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.95 รองลงมาอายุ 36 - 45 ปี จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.93 และน้อยที่สุดมีอายุ 25 - 35 ปี จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.12

3) ด้านสถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 65 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.01 รองลงมาสถานภาพโสด จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.65 และน้อยที่สุดมีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.34

4) ด้านระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.07 รองลงมาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.93

5) ด้านประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีมากกว่า 15 ปี จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.16 รองลงมาประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 11-15 ปี จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.68 มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 5-10 ปี จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.12 และน้อยที่สุดมีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.03

6) ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท จำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.32 รองลงมาได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 - 30,000 บาท จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.59 และน้อยที่สุดมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 - 25,000 บาท จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.09

7) ด้านตำแหน่งงานปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง จำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.51 รองลงมาดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย จำนวน 7 ราย

และตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.22 และน้อยที่สุดมี 2 ตำแหน่ง คือนักวิชาการคลัง จำนวน 1 ราย และตำแหน่งอื่น ๆ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.03

**ส่วนที่ 2** ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา พบว่า ผู้จัดทำรายงานการเงินมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของการ ตรวจสอบภายในสมัยใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ด้าน ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน รองลงมา คือ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี และด้านการบริหาร ความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของการ ตรวจสอบภายในสมัยใหม่โดยจำแนกเป็นด้าน พบว่า

1) ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ จำแนกรายข้อ พบว่า ผู้จัดทำรายงาน การเงิน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านการบริหารความ เสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อ โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ องค์กรของท่านให้ความสำคัญ กับการควบคุมความเสี่ยงและประเมินผลการควบคุมความเสี่ยง เป็นไปตามแผนงานและ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการกำหนดมาตรฐานในขั้นตอน บริหารความเสี่ยง เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร รองลงมา คือ องค์กรของท่านมุ่งเน้น ให้มีการวางแผนการบริหารความเสี่ยง โดยเชื่อมโยงกระบวนการทำงานให้เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบภายใน รองลงมา คือ องค์กรของท่านให้ ความสำคัญกับการนำปัจจัยภายในและภายนอกมาใช้ในการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อให้กลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ตามลำดับ

2) ด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายใน จำแนกรายข้อ พบว่า ผู้จัดทำรายงานการเงินมี ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านประสิทธิภาพการควบคุม ภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการจัดทำ รายงานการเงินอย่างโปร่งใส ทันเวลา และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด รองลงมา คือ องค์กรของท่านมีระบบการควบคุมทางบัญชีที่ดี เช่น มีการอนุมัติรายการบัญชี เอกสารประกอบ รายการบัญชีและแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีหมายเลขเรียงลำดับกำกับ ฯลฯ รองลงมา คือ องค์กร ของท่านมุ่งเน้นให้มีการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด และ องค์กรของท่านมีแนวทางปฏิบัติงานที่ดี โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานแต่ละ

ตำแหน่งไว้อย่างครบถ้วนเป็นลายลักษณ์อักษร และใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับความรับผิดชอบ ตามลำดับ

3) ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี จำแนกรายข้อ พบว่า ผู้จัดทำรายงานการเงินมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการรวบรวมหลักฐานอย่างเพียงพอและครบถ้วนเพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบสามารถบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้ รองลงมา คือ องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการแบ่งโครงสร้าง และการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกลยุทธ์ และนโยบายขององค์กร รองลงมา คือ องค์กรของท่านมุ่งมั่นให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนแก่องค์กร และรองลงมา คือ องค์กรของท่านมุ่งมั่นให้มีการควบคุมกระบวนการดำเนินงานที่มีการตรวจสอบระหว่างกันและมีการปฏิบัติตามกลยุทธ์ นโยบาย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ตามลำดับ

**ส่วนที่ 3** ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา พบว่า ผู้จัดทำรายงานการเงินมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ คุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ รองลงมา คือ ด้านความเชื่อถือได้ รองลงมา คือ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ และด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจตามลำดับ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงินโดยจำแนกเป็นด้าน พบว่า

1) ด้านความเข้าใจได้ จำแนกรายข้อ พบว่า ผู้จัดทำรายงานการเงินมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ แสดงรายการและเปิดเผยข้อมูลตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ รองลงมา คือ ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน มีเนื้อหาที่กระชับ สามารถเข้าใจได้ทันที ตามลำดับ

2) ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ จำแนกรายข้อ พบว่า ผู้จัดทำรายงานการเงินมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน สามารถช่วยให้ผู้ใช้

รายงานการเงินประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตได้ รองลงมา คือ ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน สามารถช่วยในการตัดสินใจตามความต้องการของผู้ใช้ ตามลำดับ

3) ด้านความเชื่อถือได้ จำแนกรายข้อ พบว่า ผู้จัดทำรายงานการเงินมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเชื่อถือได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อมูลในรายงานการเงินองค์กรของท่าน มีความเป็นกลาง นำเชื่อถือ สามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้ รองลงมา คือ ข้อมูลในรายงานการเงินมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ และข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่านเป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ตามลำดับ

4) ด้านการเปรียบเทียบกันได้ จำแนกรายข้อ พบว่า ผู้จัดทำรายงานการเงินมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านการเปรียบเทียบได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อมูลในรายงานการเงินสามารถนำไปเปรียบเทียบกับปีก่อน ๆ ได้ รองลงมา คือ ข้อมูลในรายงานการเงินสามารถใช้ในการเปรียบเทียบกับข้อมูลขององค์กรที่คล้ายคลึงกันได้ และองค์กรของท่านมีการวัดมูลค่าและการแสดงผลกระทบทางการเงินของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

#### ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาตามกรอบแนวความคิด

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์

ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา จากสมมติฐานการศึกษาทั้ง 4 ข้อ สามารถสรุป ได้ดังนี้

**สมมติฐานข้อที่ 1** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้

ผลการวิเคราะห์ พบว่า คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ประกอบด้วยปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถอธิบายความผันแปรของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่า  $F = 42.83$  ค่า  $P\text{-value}$  น้อยกว่า 0.05) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.58 ( $R^2 = 0.58$ ) แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพของ

รายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีร้อยละ 58

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสำหรับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

**สมมติฐานข้อที่ 2** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ

ผลการวิเคราะห์ พบว่า คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ประกอบด้วยปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถอธิบายความผันแปรของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่า  $F = 38.22$  ค่า P-value น้อยกว่า 0.05) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.55 ( $R^2 = 0.55$ ) แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีร้อยละ 55

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสำหรับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

**สมมติฐานข้อที่ 3** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเชื่อถือได้

ผลการวิเคราะห์ พบว่า คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ประกอบด้วยปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถอธิบายความผันแปรของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเชื่อถือได้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่า  $F = 22.52$  ค่า P-value น้อยกว่า 0.05) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.42 ( $R^2 = 0.42$ ) แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเชื่อถือได้ เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีร้อยละ 42

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเชื่อถือได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสำหรับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเชื่อถือได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

**สมมติฐานข้อที่ 4** คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้

ผลการวิเคราะห์ พบว่า คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ประกอบด้วยปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถอธิบายความผันแปรของคุณภาพของรายงานการเงินด้านการเปรียบเทียบกันได้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่า  $F = 34.68$  ค่า  $P\text{-value}$  น้อยกว่า 0.05) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเท่ากับ 0.53 ( $R^2 = 0.53$ ) แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพรายงานการเงินด้านการเปรียบเทียบกันได้ เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีร้อยละ 53

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านการเปรียบเทียบกันได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสำหรับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านการเปรียบเทียบกันได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

## อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ จากความคิดเห็นของผู้จัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์สามารถนำเสนอการอภิปรายได้ดังนี้

1) ความคิดเห็นด้วยของผู้จัดทำรายงานการเงินเกี่ยวกับคุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยในปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับระบบการตรวจสอบภายในอย่างมากเพราะเป็นองค์ประกอบของระบบการบริหารจัดการที่ดี อีกทั้งกระทรวงการคลังได้ออกหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. 2561 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐให้ดีขึ้น และจะช่วยให้

หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุง ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

2) ความคิดเห็นด้วยของผู้จัดทำรายงานการเงินเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจเป็นเพราะผู้จัดทำรายงานการเงินมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากรายการบัญชีขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีรายการไม่มาก ไม่ยุ่งยาก ไม่ซับซ้อน อีกทั้งมีหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติกรบันทึกบัญชี การ จัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดโดย กระทรวงมหาดไทย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพรพิศ จันทจรจตุรภัทร (2548) ได้ศึกษาการกำกับ ดูแลกิจการและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ เก็บข้อมูลจากผู้ทำ บัญชีของผู้ทำบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ ผลวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ได้แก่ ด้านความ เข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านความสามารถ เปรียบเทียบกันได้

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา น้อย พบว่า เห็นด้วยมากที่สุด คือ คุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้ รองลงมา คือ ด้าน ความเชื่อถือได้ รองลงมา คือ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ และรองลงมา คือ ด้านความเกี่ยวข้องใน การตัดสินใจ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษฎาภรณ์ อนุพันธ์, ขวัญฤดี ต้นตระ บัณฑิตย์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมอง ของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค ผลการวิจัย พบว่า ในมุมมอง ของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบมีความคิดเห็นว่ารายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพ ด้านความสามารถเข้าใจได้มากที่สุด เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธี ปฏิบัติกรบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ แล้ว และรายการบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความซับซ้อน สามารถเข้าใจได้โดยง่าย ทำให้ผู้ใช้รายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าใจได้ง่ายเช่นเดียวกัน

3) คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบกัน ได้โดยภาพรวม สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปัจจัยด้าน ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน และปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ช่วยผู้จัดทำรายงานการเงิน ในการจัดทำรายงานการเงินให้มีประสิทธิภาพ



นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านของคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของรายงานการเงิน พบว่า คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ ด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายใน และด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิสา ผาสุกศาสตร์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีมิติด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชีของผู้ทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยอมรับสมมติฐาน โดยสะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีมิติด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายในนั้นช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชี และพบว่า คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีมิติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชีของผู้ทำบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยอมรับสมมติฐาน โดยสะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่มีมิติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลกระทบเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชี และได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพการควบคุมภายในเป็นเรื่องที่สำคัญทำให้เกิดความเชื่อมั่น ความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันต่อเวลาของรายงานการเงิน ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญพร้อมทั้งส่งเสริม พัฒนาและปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมทั้งให้บุคลากรในองค์กรมีการตระหนักและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การรายงานทางบัญชีขององค์กรมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการจัดทำรายงานทางบัญชีเป็นหัวใจสำคัญในด้านการนำเสนอข้อมูลทางการเงิน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการบริหารงานของผู้บริหารในการตัดสินใจการวางแผนและกำหนดนโยบายต่าง ๆ ในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องและประสบความสำเร็จในอนาคตต่อไป การกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นปัจจัยในการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กร จะทำให้องค์กรมีระบบการบริหารและการจัดการที่มีคุณภาพ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใส และมีผลการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานทั้งในด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการเงิน เพื่อเพิ่มมูลค่าแก่องค์กรซึ่งจะสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของถาวร พรามไทย (2558) ได้ศึกษา ผลกระทบของการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า 1) การติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการติดตามผลมี

ความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชีโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้และด้านการเปรียบเทียบกันได้ 2) การติดตามประเมินผลการควบคุมภายในด้านการรับรองคุณภาพมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชี ด้านความเข้าใจได้ และด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และ 3) การติดตามประเมินผลการควบคุมภายในด้านการรายงานการติดตามผล มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชีโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปาลวิ เชาวพานิช (2549) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบของความรู้ความสามารถของนักบัญชี และการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อความน่าเชื่อถือในการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงิน โดยรวม ด้านความเป็นกลาง ด้านความระมัดระวัง ด้านความครบถ้วน บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดียอมแสดงให้เห็นว่าหุ้นหรือหลักทรัพย์นั้น มีคุณภาพดีรวมไปถึงข้อมูลที่ได้จากการเปิดเผยรายงานทางการเงินเป็นข้อมูลที่มีความเป็นกลาง มีความถูกต้องเที่ยงธรรม เนื่องจากใช้หลักความระมัดระวัง และมีความครบถ้วนของข้อมูลที่มีนัยสำคัญ จึงเป็นสิ่งที่สร้างความไว้วางใจและความเชื่อถือได้ระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทและผู้ลงทุน และสอดคล้องผลงานวิจัยของพิสมัย ผิวอ่อน (2561) ได้ศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลต่อคุณภาพงบการเงินด้านสามารถเข้าใจได้ ด้านตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบได้ของธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร

### ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1) องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนของในองค์กร รวมถึงผู้บริหารค้ำึงถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน และการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจให้กับพนักงานทุกระดับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดทัศนคติที่ดีต่อองค์กร และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของรายงานการเงินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรค้ำึงถึงความสำคัญของรายงานการเงิน โดยเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรายงานการเงิน เพื่อนำรายงานการเงินไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจใน

การดำเนินงานขององค์กร ผู้จัดทำรายงานการเงินควรมีความรู้ ความเข้าใจในรายงานการเงิน เพื่อ  
นำไปใช้จะได้ทราบถึงข้อมูลที่ถูกต้อง

3) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ขององค์กรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ  
เกี่ยวกับระเบียบ หนังสือสั่งการ หลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนการบันทึกการบัญชี รวมถึงการ  
บันทึกการบัญชีโดยระบบคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) เพื่อความรวดเร็วและมีเสถียรภาพ นำไปสู่ผล  
การรายงานการเงินที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

### ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ของหน่วยงานที่มีความ  
คล้ายคลึงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหน่วยงานรัฐและหน่วยงานของเอกชน เพื่อให้การศึกษา  
มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ควรทำการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการเงินในมุมมอง  
ของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ เพื่อนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำรายงานการเงินให้มีประสิทธิภาพ  
มากยิ่งขึ้น

## บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.(2561). ข้อมูลพื้นฐานของ อปท. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก <http://pathumilocal.go.th/public/>. (3 พฤศจิกายน 2561).
- กรมบัญชีกลาง.(2554). มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก <http://www.cgd.go.th/cs/Satellite?Blobcol=urldata&blobkey=id&blobtable>
- กรมบัญชีกลาง.(2561). มาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก <https://www.cgd.go.th/cs/internet/internet/สพค-ระเบียบ. html>
- กรมบัญชีกลาง.(2561). มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก [https://saraban-aw.cgd.go.th/easinetimage/inetdoc?id=show\\_CGD.A.23142\\_2\\_BCS\\_2\\_pdf](https://saraban-aw.cgd.go.th/easinetimage/inetdoc?id=show_CGD.A.23142_2_BCS_2_pdf)
- กรุงเทพธุรกิจ.(2556). รู้จักองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย. ออนไลน์ เข้าถึงจาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/486698>. (22 มกราคม 2556)
- กรณีการ์ ตะภา.(2559). ผลกระทบของทักษะการตรวจสอบภายในเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กลุ่มตรวจสอบภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.(2557). มาตรฐานการตรวจสอบภายใน. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก [http://www.senate.go.th/km\\_senate2/doc/57/k4.pdf](http://www.senate.go.th/km_senate2/doc/57/k4.pdf)
- กุสุมา ไสเชียว.(2549). ผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมธุรกิจที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- กฤษาภรณ์ อนุพันธ์, ขวัญฤดี ตันตระกูล.(2560). คุณภาพรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนภูมิภาค. วารสารบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น VoL 1 No. 3 September – December 2017 : 59
- โกวิท พวงงาม.(2546). การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพฯ : วิญญูชน. 2546

### บรรณานุกรม (ต่อ)

- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน. ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก [http://www.doeb.go.th/ias/data/3regulations%20\\_government\\_fund\\_46.pdf](http://www.doeb.go.th/ias/data/3regulations%20_government_fund_46.pdf)
- จันทนา สาขากร, นิพันธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศิลาพร ศรีจันทเพชร. การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน. กรุงเทพฯ : ที พี เอ็น เพรส, 2548.
- จันทนา สาขากร และคณะ.(2550). การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน. กรุงเทพฯ : ที พี เอ็น เพรส.
- เจริญ เจษฎาวัดดี.(2545). ระบบการควบคุมภายใน : หลักการและวิธีปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : พอดี
- จุฬาลักษณ์ ฟองมูล.(2554). ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของการควบคุมภายในตามมาตรา 404 ของกฎหมายชาเบเนสส์ ออกซ์เลย์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน. การค้นคว้าแบบอิสระ บช.ม. เชียงใหม่, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชวงค์ ฉายะบุตร.(2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : ไทน์วัฒนาพานิช.
- ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิผลในการตัดสินใจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจ ศรีนครินทร์วิโรฒ, 6(2), หน้า 20, (0).
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. แนวทางการจัดระบบการควบคุมภายในที่ดี. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553.
- ถาวร พรามไทย. (2558). ผลกระทบของการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธกานต์ ชาติวงศ์. (2550). ผลกระทบของจริยธรรมธุรกิจและวัฒนธรรมองค์กรที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์.(2547). การปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ.2540) ปรับปรุงใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2547.

### บรรณานุกรม (ต่อ)

- นันทิยา อังกรวัฒนานุกูล. (2557). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,วารสารการบัญชีและการจัดการ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,หน้า 53.
- นิตา ผาสุกศาสตร์. (2560). ผลกระทบของคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดทำรายงานทางบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ครั้งที่ 12 ประจำปี 2560 วันที่ 14 ธันวาคม 2560 : 371 – 372
- นุชรี พิเชฐกุล. รายงานการเงิน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส. 2548.
- นุชนาถ ผิวสะอาด.(2557). ผลกระทบของการพัฒนาระบบบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรีชัช ดาวอุดม.(2557). การปกครองท้องถิ่นไทย. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก <http://www.Gotoknow.org/posts/572003>.(8 กรกฎาคม 2557).
- ผกามาศ มูลวันดี.(2553). ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรพิศ จันทจรุฑภัทร. การกำกับดูแลกิจการและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2548.
- พรทิวี นามือองรักษ์. ผลกระทบของคุณภาพการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิภาพขององค์กรของธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2555.
- พรทิพย์ ภูถิถ้วน.(2555). ผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิสมัย ผิวอ่อน.(2561). การกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร. รวมบทความวิจัย การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. วารสารบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น : 88 – 89.
- ขงยุทธ หงส์คารมย์.(2541). สถานภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหลังการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเต็มพื้นที่ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2541.
- รัตติยา วงศ์ริลา.(2560). ผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร. บัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วิลาศิณี ขอบดี.(2554). ผลกระทบของความรู้ความสามารถทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศศิวิมล มีอำพล.(2551). ทฤษฎีการบัญชี. กรุงเทพฯ : อินโฟไมนิ่ง.
- ศิริโรจน์ ผลพันธิน และกิตติมา สังข์เกษม (บรรณาธิการ).(2558). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.5. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.
- ศิลป์พร ศรีจันเพชร.(2554). การตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน. กรุงเทพฯ.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.(2561). มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์.(2550). กฎหมายการปกครองท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สมใจ พวงนิล.(2554). ผลกระทบของการควบคุมภายในทางการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการรายงานทางการเงินของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย.(2554). มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพ การตรวจสอบภายใน (Internal Standards for the professional Practice of Internal Auditing). กรุงเทพฯ : คูมายเบส.

**บรรณานุกรม (ต่อ)**

- สาลินี อ่อนวงษ์.(2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สารานุกรมเสรี.(2560). รูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/การปกครองส่วนท้องถิ่น>.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2553. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก [http://wik.kpi.ac.th/index.php?title=พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน\\_พ.ศ.2534\\_แก้ไขเพิ่มเติมถึง\\_ฉบับที่\\_8\\_พ.ศ.2553](http://wik.kpi.ac.th/index.php?title=พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน_พ.ศ.2534_แก้ไขเพิ่มเติมถึง_ฉบับที่_8_พ.ศ.2553).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2560). **สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12.** ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก <http://www.nesdb.go.th>. (1 มีนาคม 2560).
- สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น.(2560). **มาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการส่วนท้องถิ่น.** ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก [http://www.local.moi.go.th/2009/section\\_service/DLA\\_SPEC\\_OK.pdf](http://www.local.moi.go.th/2009/section_service/DLA_SPEC_OK.pdf).
- สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ.(2546). **หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2.** ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก <http://www.dmsc.moph.go.th/audit/knowledge>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.(2555). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (จุลสาร).** กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.(2553). **พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542.**
- สำนักบัญชีและตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, **ระบบการควบคุมภายใน ภาคราชการ.** กรุงเทพฯ : กระทรวงการคลัง, 2554.
- อรพิมพ์ สฟโชคชัย.(2543). **แนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้สำหรับการบริหารงานส่วนท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

**บรรณานุกรม (ต่อ)**



- อึ้งฉงฉวน โสคา.(2550). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกับ  
**ผลการดำเนินงานบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.**  
 วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนรรักษ์ ทองสุโขวงศ์. การบัญชีต้นทุน. (2543). ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก <http://www.kku.ac.th>.  
 (3 กันยายน 2556).
- อุษณา ภัทรมนตรี.(2558). การตรวจสอบภายในสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :  
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Allegrini, M. D’Onza, T.(2003). **Internal Auditing and Risk Assessment in Large Italian  
 Companies: an Empirical Survey.** International Journal of Auditing. 191 – 208.
- Amudo. A. and E. L. Inanga. “**Evaluation of internal Control Systems : A Case Study from  
 Uganda,**” International Research Journal of Finance and Economics. 2009.
- Naser, Kamal and Nuseiben Rana. “**Quality of Financial Reporting : Evidence From  
 The Listed Saudi Nonfinancial Companies,**” The information journal of Accounting.  
 38(1) : 41-69 ; 2003.
- Spekle, R.F., H.J. Van Elten and A. Kruis.(2007). **Sourcing of Internal Auditing : An  
 Empirical Study Management Accounting Research,** Journal of Accounting and  
 Economics. 48 : 102 – 124.
- Wit, Daniel. (1967). **A Comparative Survey of Local Government and Administration.**  
 Bangkok : Kurusapha Press.
- Yamane, T. (1973). **Statistics : An Introductory Analysis. (2nded.).** Tokyo : John Weatherhill.
- Zain, Mat Mazlina, Nava Subramaniam and Jenny Stewart.(2006). **Internal Auditors  
 Assessment of their Contribution to Financial Statement Audits : The Relation  
 With Audit Committee and Internal Audit Function Characteristics,** International  
 Journal of Auditing. 10(1) : 1 – 18.

ภาคผนวก ก  
แบบสอบถาม



**แบบสอบถาม เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระในหัวข้อ**  
**“อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินของ**  
**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์”**

**คำชี้แจง**

แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น และไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด จึงขอความกรุณาตอบข้อมูลตามความเป็นจริงมากที่สุด โดยในแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการเงิน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

อนึ่ง ผู้ศึกษาขอขอบคุณท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ด้วย

**ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

**คำชี้แจง :** โปรดทำเครื่องหมาย  และหรือเติมข้อความในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. น้อยกว่า 25 ปี

2. 25 ปี – 35 ปี

3. 36 ปี – 45 ปี

4. มากกว่า 45 ปี

**ตอนที่ 1 (ต่อ) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**

3. สถานภาพ

- |  |                                    |
|--|------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> 1. โสด            | <input type="checkbox"/> 2. สมรส   |
| <input type="checkbox"/> 3. หย่าร้าง/หม้าย | <input type="checkbox"/> 4. อื่น ๆ |

4. ระดับการศึกษา

- |  |   |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี | <input type="checkbox"/> 2. ปริญญาตรี       |
| <input type="checkbox"/> 3. ปริญญาโท         | <input type="checkbox"/> 4. สูงกว่าปริญญาโท |

5. ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี

- |   |   |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> 1. น้อยกว่า 5 ปี | <input type="checkbox"/> 2. 5 – 10 ปี     |
| <input type="checkbox"/> 3. 11 - 15 ปี    | <input type="checkbox"/> 4. มากกว่า 15 ปี |

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- |   |   |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> 1. ต่ำกว่า 20,000 บาท      | <input type="checkbox"/> 2. 20,000 บาท – 25,000 บาท |
| <input type="checkbox"/> 3. 25,001 บาท – 30,000 บาท | <input type="checkbox"/> 4. มากกว่า 30,000 บาท      |

7. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

- |  |  |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> 1. ผู้อำนวยการกองคลัง     | <input type="checkbox"/> 2. หัวหน้าฝ่าย            |
| <input type="checkbox"/> 3. นักวิชาการคลัง         | <input type="checkbox"/> 4. นักวิชาการเงินและบัญชี |
| <input type="checkbox"/> 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ.....) |  |

**ตอนที่ 2** ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย  เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น เพื่อการแสดงความคิดเห็นว่าท่านมีความคิดเห็นมากหรือน้อยเพียงใดกับข้อความข้างล่างนี้

คุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
<p><b>ด้านการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ</b></p> <p>1. องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการนำปัจจัยภายในและภายนอกมาใช้ในการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อให้กลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น</p>					
<p>2. องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการวางแผนการบริหารความเสี่ยง โดยเชื่อมโยงกระบวนการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบภายใน</p>					
<p>3. องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการกำหนดมาตรฐานในขั้นตอนบริหารความเสี่ยง เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร</p>					
<p>4. องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการควบคุมความเสี่ยงและประเมินผลการควบคุมความเสี่ยง เป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้</p>					
<p><b>ด้านประสิทธิผลการควบคุมภายใน</b></p> <p>1. องค์กรของท่านมีแนวทางปฏิบัติงานที่ดี โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานแต่ละตำแหน่งไว้อย่างครบถ้วนเป็นลายลักษณ์อักษร และใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับความรับผิดชอบ</p>					

ตอนที่ 2 (ต่อ) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่

คุณภาพรายงานการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2. องค์กรของท่านมีระบบการควบคุมทางบัญชีที่ดี เช่น มีการอนุมัติรายการบัญชี เอกสารประกอบรายการบัญชี และแบบพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีหมายเลขเรียงลำดับกำกับ ฯลฯ					
3. องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการจัดทำรายงานการเงินอย่างโปร่งใส ทันเวลา และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด					
4. องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด					
<b>ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี</b>					
1. องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการแบ่งโครงสร้างและการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกลยุทธ์และนโยบายขององค์กร					
2. องค์กรของท่านมุ่งเน้นให้มีการควบคุมกระบวนการดำเนินงานที่มีการตรวจสอบระหว่างกัน และมีการปฏิบัติตามกลยุทธ์ นโยบาย และบรรทัดตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด					
3. องค์กรของท่านมุ่งมั่นให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนแก่องค์กร					

ตอนที่ 2 (ต่อ) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการตรวจสอบภายในสมัยใหม่

คุณภาพรายงานการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
4. องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับการรวบรวมหลักฐานอย่างเพียงพอและครบถ้วนเพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบสามารถบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการเงิน

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย  เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น เพื่อการแสดงความคิดเห็นว่าท่านมีความคิดเห็นมากหรือน้อยเพียงใดกับข้อความข้างล่างนี้

คุณภาพรายงานการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
<b>ด้านความเข้าใจได้</b>					
1. ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน มีเนื้อหาที่กระชับ สามารถเข้าใจได้ทันที					
2. แสดงรายการและเปิดเผยข้อมูลตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ					
<b>ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ</b>					
1. ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน สามารถช่วยให้ผู้ใช้รายงานการเงินประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตได้					
2. ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่าน สามารถช่วยในการตัดสินใจตามความต้องการของผู้ใช้					

ตอนที่ 3 (ต่อ) ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานการเงิน

คุณภาพรายงานการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
<b>ด้านความเชื่อถือได้</b>					
1. ข้อมูลในรายงานการเงินขององค์กรท่านเป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม					
2. ข้อมูลในรายงานการเงินองค์กรของท่าน มีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้					
3. ข้อมูลในรายงานการเงินมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ					
<b>ด้านการเปรียบเทียบได้</b>					
1. ข้อมูลในรายงานการเงินสามารถนำไปเปรียบเทียบกับปีก่อน ๆ ได้					
2. ข้อมูลในรายงานการเงินสามารถใช้ในการเปรียบเทียบกับข้อมูลขององค์กรที่คล้ายคลึงกันได้					
3. องค์กรของท่านมีการวัดมูลค่าและการแสดงผลกระทบทางการเงินของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....  
 .....

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถาม



## ประวัติย่อของผู้ศึกษา

ชื่อ – สกุล	นางสาวกิริวษา ทิชฎิชนาธาร
วัน เดือน ปีเกิด	2 กุมภาพันธ์ 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดอุตรดิตถ์
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2552 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2554 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี จากมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดเพชรบูรณ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	จังหวัดเพชรบูรณ์